

VTH-IV uitvoeringsprogramma Meierijstad 2020

Vergunningen, Toezicht & Handhaving & Integrale Veiligheid

Omgevingsrecht, Algemene Plaatselijke Verordening en Bijzondere wetten

Voorwoord

Met de start van Meierijstad op 1 januari 2017 is er vanuit de verschillende werkateliers gewerkt aan het opstellen van beleid en is vorm gegeven aan de uitvoering. Nu, bijna drie jaar onderweg, zien we dat het voor sommige onderdelen wenselijk is om intensiever te gaan samenwerken. Deze gewenste samenwerking zien wij binnen het werkveld van vergunningen, toezicht en handhaving en op het gebied van veiligheid en openbare orde. Het opstellen van een integraal uitvoeringsprogramma 2020 voor deze werkvelden is een eerste concrete stap in het verwezenlijken van die wens.

Het voorliggende programma is in nauwe samenwerking met de twee werkateliers tot stand gekomen en wij zijn dan ook trots op het programma dat wij u hierbij presenteren.

Het uitvoeringsprogramma is voor het college een instrument om de doelstellingen uit het VTH-beleidsplan Meierijstad 2018-2022 (VTH-beleidsplan) en het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 te kunnen realiseren. Dit uitvoeringsprogramma geeft aan wat we hiervoor in 2020 gaan doen, in die zin vormt dit programma de leidraad bij de uitvoering van de VTH en IV-werkzaamheden.

Het uitvoeringsprogramma is een uitwerking van hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en van hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Op grond van artikel 7.3 van het Bor moet dit programma door het college worden vastgesteld en ter kennisgeving aan de gemeenteraad worden voorgelegd. In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) dient het uitvoeringsprogramma eveneens ter kennisgeving te worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

Dit uitvoeringsprogramma omvat niet alleen de taken waarvoor de gemeente verplicht is een programma op te stellen, te weten de uitvoering en handhaving van taken op het gebied van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Er worden ook een aantal niet Wabo-gerelateerde taken meegenomen. Het gaat dan om taken die voortvloeien uit bijzondere wetten en andere regelgeving zoals de Drank- en Horecawet (DHW), Opiumwet, en de Algemene Plaatselijke verordening (APV). De toezichtstaken van de buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) maken eveneens onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma. In feite betreft het dus alle taken die binnen beide werkateliers VTH zijn weggelegd.

Met dit integrale programma geeft het college van burgemeester en wethouders de voor 2020 voorgenomen activiteiten weer met betrekking tot de Integrale Veiligheid en de uitvoering vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), milieu, Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetgeving.

Zowel in het VTH-beleidsplan als in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 zijn doelstellingen en beleid geformuleerd die ertoe moeten leiden dat in Meierijstad de VTH-taken planmatig en programmatisch worden uitgevoerd op basis van de gestelde prioriteiten en de meetbare (prestatie) indicatoren. Dit hoort op een uniforme wijze en kwalitatief op het afgesproken niveau te gebeuren. De prioritering is voortgekomen uit de probleemanalyse, bestaande uit een omgevings- en risicoanalyse zoals opgenomen in bijlage 1 t/m 2D van het VTH-beleidsplan. Deze vormen de basis bij het plannen van de werkzaamheden en het maken van de juiste keuzes in 2020. De missie van Meierijstad staat hierbij centraal. Deze komt kortweg neer op het creëren en behouden van een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor bewoners en bedrijven.

Naar de toekomst toe

Vanuit de integrale verantwoordelijkheid wil de gemeente Meierijstad in 2022 een sturende rol vervullen ten aanzien van de uitvoerende taken en op het gebied van toezicht en handhaving.

Binnen de verschillende gemeentelijke ateliers en de verbonden partijen zoals de Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) en de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) zijn verschillende toezichts- en handhavende taken belegd. De gemeente vervult hierbij de rol van regisseur, in afstemming en samenwerking met de partners. De gemeente heeft ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen verschillende rollen, zoals die van opdrachtgever, eigenaar, financier, afnemer, bestuurder en soms uitvoerder.

We zien dat er in verschillende programma's van diverse partijen activiteiten of aandachtgebieden zijn benoemd. Om te voorkomen dat een bedrijf in een zelfde periode door verschillende toezichthoudende instanties worden bezocht, maar ook om gericht toezicht te houden op die activiteiten, die het grootste risico in zich hebben, wil de gemeente Meierijstad de verschillende programma's met elkaar en op elkaar afstemmen.

De gemeente Meierijstad heeft de ambitie om in 2022 op een innovatieve en integrale manier samen te werken en te handhaven. Hiertoe zal uitdrukkelijk de dialoog gestart worden over wat gaan we doen, waarom, door wie en wanneer? Daarbij zal ook gekeken worden naar bij wie de taak het beste uitgevoerd kan worden en welke capaciteit hier voor nodig is.

Inhoudsopgave

1. Algemene Ontwikkelingen 2020	6
1.1. Leeswijzer	6
1.2. Wettelijk kader	7
1.3. Omgevingswet	7
1.4. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	9
1.5. Verordening kwaliteit VTH Meierijstad	10
1.6. Bestuurlijke prioritering	10
1.7. Beschikbare middelen en formatie	10
1.8. Externe samenwerkingspartners	11
1.9. Interne samenwerkingspartners	13
2. Integrale Veiligheid	16
2.1. Algemeen	16
2.2. Trends en ontwikkelingen	16
2.3. Strategische thema's	17
2.4. Ondernijning	17
2.4.1. Lokaal informatieoverleg en Bestuurlijk interventieteam	17
2.4.2. Wet Bibob	18
2.4.3. Data gestuurd werken	19
2.4.4. Opiumbeleid	19
2.4.5. Stuurploeg Ondernijning Basisteam Meierij	21
2.4.6. Bestuurlijke weerbaarheid/veilige publieke taak	22
2.4.7. Landelijke actieagenda vakantieparken	22
2.5. Beschikbare middelen en formatie	22
3. Vergunningen omgevingsrecht	23
3.1. Algemeen	23
3.2. Ervaringen 2019	23
3.3. Verwachtingen 2020	24
3.4. Resultaatafspraken 2020	25
3.4.1. Helder toetsingskader	25
3.4.2. Proces optimaliseren	26
3.4.3. Wet natuurbescherming	26
3.5. Monitoring	27
3.6. Capaciteit/middelen	27
3.7. Leges	27
4. Vergunningen Algemene plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten	28

4.1. Algemeen	28
4.2. Ervaringen 2019, Verwachtingen en Resultaatafspraken 2020	28
4.3. Monitoring.....	31
4.4. Capaciteit/middelen.....	31
5. Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht.....	32
5.1. Algemeen	32
5.2. Omgevings- en risicoanalyse	32
5.3. Ervaringen 2019.....	33
5.4. Verwachtingen 2020.....	34
5.4.1. Omgevingsvergunningen.....	34
5.4.2. Wet “Kwaliteitsborging voor het Bouwen”.....	34
5.4.3. Illegale activiteiten	34
5.4.4. Thema weken / projecten in 2020.....	35
5.4.5. Voorbereiding Omgevingswet.....	35
5.5. Klachten en meldingen.....	36
5.6. Resultaatafspraken 2020	36
5.6.1. Integraal (samen)werken met interne en externe partners.....	37
5.6.2. Integraal en dus slimmer handhaven.....	37
5.6.3. Gebiedsgericht toezicht houden	37
5.6.4. Het proces optimaliseren	38
5.7. Monitoring.....	38
5.7.1. Prestatie-indicatoren.....	38
5.8. Capaciteit/middelen.....	38
6. Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (Boa's)	40
6.1. Algemeen	40
6.2. Ervaringen 2019, Verwachtingen en Resultaatafspraken 2020	40
6.3. Capaciteit / middelen.....	43
7. Overzicht bijlagen	44

1. Algemene Ontwikkelingen 2020

Het VTH-IV-uitvoeringsprogramma 2020 is gebaseerd op de beleidsafspraken zoals vastgelegd in het VTH-beleidsplan 2018-2022 en het IV-plan 2019-2022. Elk jaar wordt gezien wat er gedaan is om de gestelde doelen te behalen. Dat gebeurt in ieder geval door regelmatig (minimaal 2 keer per jaar) te evalueren. Daarnaast kijken we ook vooruit naar de voor VTH en IV van belang zijnde ontwikkelingen welke we jaarlijks gezien op de consequenties. Door te evalueren en naar de toekomst te kijken brengen we in beeld of we op de goede weg zijn, hoe we de VTH-IV werkzaamheden kunnen verbeteren en efficiënter kunnen inrichten en waar we de prioriteit gaan leggen. Uiteindelijk geeft dat ook een inzicht in wat we daarvoor nodig hebben aan capaciteit en middelen.

Als aanvulling op en actualisering van de omgevingsanalyse hebben we in- en extern geïnventariseerd wat er in 2020 staat te gebeuren. Hierbij zijn de VTH-IV doelen zoals opgenomen in de begroting van 2020 een belangrijke leidraad geweest. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen met de doelen uit de programmabegroting 2020 welke invloed hebben op de werkzaamheden van VTH en IV in 2020.

Dit bepaalt, naast het reguliere werk, voor een groot deel het VTH-IV uitvoeringsprogramma voor 2020. Op basis van de verwachte reguliere werkzaamheden en de gewenste overige VTH-IV inzet zijn voor 2020 urenoverzichten opgesteld. Per medewerker zijn de beschikbare uren inzichtelijk gemaakt gerelateerd aan de VTH-IV activiteiten en VTH-IV taken. Mochten in de loop van het jaar de omstandigheden wijzigen dan kan een heroverweging noodzakelijk zijn.

1.1. Leeswijzer

In het vervolg komt eerst het wettelijk kader aan de orde en de ontwikkelingen die op dat gebied van invloed zijn op de VTH-IV werkzaamheden in 2020. Daarna wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de bestuurlijke prioritering zoals die is opgenomen in het VTH-beleidsplan. Verder wordt kort ingegaan op de beschikbare middelen en formatie waarna als laatste paragraaf de ex- en interne samenwerkingspartners de revue passeren.

De vertaling van deze ontwikkelingen naar de sub-ateliers komt in de volgende hoofdstukken aan de orde. Hoofdstuk 2 gaat specifiek in op de thema's van het werkatelier IV gericht op de raakvlakken met de VTH-taken en -activiteiten en de wijze van samenwerken. In het derde hoofdstuk vergunningen gaat het specifiek over het beoordelen van Wabo-gerelateerde vergunningaanvragen. De overige vergunningen op grond van de APV en bijzondere wetten worden afzonderlijk behandeld in hoofdstuk 4. Daarbij zal na een algemene introductie de opgedane ervaringen in 2019 worden besproken waarna mede aan de hand daarvan de verwachtingen voor 2020 in beeld worden gebracht. Daarna komen de resultaatafspraken, speerpunten en de monitoring voor 2020 aan de orde en wordt als laatste aandacht besteed aan de in 2020 benodigde capaciteit en middelen. Deze zelfde onderwerpen komen aan de orde in de hoofdstukken 5 en 6 over het toezicht en de handhaving gericht op het omgevingsrecht en de openbare ruimte, het werkveld van de Boa's.

De beoordelingen van 2018 en 2019 van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) van de provincie en de daarin gegeven verbeterpunten voor het VTH-jaarplan zijn hierin meegenomen.

1.2. Wettelijk kader

Een breed wettelijk kader is voor VTH van belang en is op sommige vlakken ingewikkeld. Bovendien staan er een aantal grote veranderingen aan te komen waar nu al rekening mee moet worden gehouden. De belangrijkste en meest omvangrijke veranderingen worden hieronder toegelicht.

1.3. Omgevingswet

Zoals aangegeven in het VTH-beleidsplan en de eerdere uitvoeringsprogramma's van 2018 en 2019 is met name de inwerkingtreding van de Omgevingswet in januari 2021 een grote uitdaging. Niet alleen voor het Rijk maar ook voor de gemeenten. Binnen Meierijstad hebben we hiervoor al in 2017 de projectgroep Programmalijn Implementatie Omgevingswet in het leven geroepen. Stond 2019 vooral nog in het teken van het komen tot een omgevingsvisie en het begin van een omgevingsplan zal 2020 vooral in het teken staan van het inrichten en optimaliseren van het proces omgevingswet en het inrichten van het DSO, het digitaal stelsel Omgevingswet. In een integrale werkgroep wordt het reeds in 2019 ingezette traject voortgezet. Doel is dat in april 2020 het proces zover is ingericht dat we vanaf die maand kunnen gaan proefdraaien. Complexe initiatieven die dan worden ingediend zullen worden besproken aan de omgevingstafel. Uiteindelijk doel is dan dat er in gezamenlijk overleg met initiatiefnemer, adviseurs, ketenpartners en andere betrokkenen een aanvraag omgevingsvergunning kan worden ingediend waarover bij wijze van spreken per kerende post een besluit kan worden afgegeven.

Om dit gezamenlijk voor elkaar te krijgen zijn er natuurlijk ook een aantal factoren waar we van afhankelijk zijn, te weten:

- We zullen moeten zorgen dat het digitaal systeem goed aangesloten is op het landelijk digitaal stelsel omgevingswet (het DSO), dit zal op 1 januari 2021 gereed moeten zijn;
- We zullen moeten zorgen dat de eigen gemeentelijke regels (beter) inzichtelijk zijn (worden) en dat we de zogenaamde 'onnodige en of knellende' regels hebben losgelaten / verhelderd of eenduidiger gemaakt, dit zal voor een belangrijk deel terechtkomen in het Omgevingsplan en in de Verordening fysieke leefomgeving. Voor het omgevingsplan geldt dat deze uiterlijk op 1 januari 2029 gereed moet zijn. In Meierijstad hebben we 1 januari 2024 hiervoor als streefdatum gekozen. De Verordening fysieke leefomgeving moet wel al op 1 januari 2021 gereed zijn;
- We zullen moeten zorgen dat onze klanten, initiatiefnemers (burgers en bedrijven) op de hoogte zijn van deze veranderingen en weten waar ze terecht moeten als men een initiatief wil ontwikkelen (van dakkapel tot evenement of van een bedrijfsvestiging of uitbreiding tot het ontwikkelen van een woonproject of het simpel kappen van een boom). Dit zal in 2020 met alle potentiële initiatiefnemers moeten worden gecommuniceerd;
- We moeten zorgen dat we het proces voor het inrichten van de 'Omgevingstafel' optimaal hebben ingericht zodat de complexe initiatieven met de juiste in- en externe partners kan worden besproken, dit moet 1 januari 2021 ingericht zijn en afspraken hierover met de partners moeten zijn gemaakt;
- We moeten zorgen dat we het proces voor de niet-complexe initiatieven zo hebben ingericht dat deze in zijn geheel digitaal kunnen worden afgedaan, dit moet 1 januari 2021 ingericht zijn in het DSO;

- We moeten zorgen dat houding en gedrag is aangepast op de nieuwe rollen en taken die van ons verwacht worden bij het werken conform de Omgevingswet, we zullen anders moeten gaan werken, andere competenties zullen nodig zijn. Voor 1 januari 2021 zullen we hiervoor opleidingen en trainingen moeten volgen om ons hier goed op voor te bereiden;

In 2020 gaan we dus steeds meer de diepte in en zullen concreet inhoudelijke keuzes gemaakt gaan worden over wat en hoe ver wij als Meierijstad willen gaan veranderen in bijvoorbeeld beleid, regels, processen en wat dat voor onze organisatie en de manier van (samen)werken betekent.

2020 zal het jaar worden van het experimenteren met de Omgevingswet. Op deze manier kunnen wij ons goed voorbereiden op de komst van de Omgevingswet zodat we weten wat er nodig is om mede zorg te dragen voor een goede implementatie hiervan door:

- minder en duidelijkere regels;
- een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving;
- ruimte voor lokaal maatwerk;
- betere en snellere besluitvorming.

Zo werken we samen aan de doelstellingen van de Omgevingswet, om met het oog op een duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit;
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Voor het werkatelier VTH en Gebiedsontwikkeling en Planologie (GOeP) betekent dit dat we het eind 2019 opgestarte project proces omgevingswet verder zullen gaan doorzetten. In het begin van het tweede kwartaal hopen we hier zover klaar mee te zijn dat er daadwerkelijk pilots gedraaid kunnen worden. Het doel van deze pilot is een verdere bewustwording creëren van de impact van de Omgevingswet bij de overige collega's die een relatie hebben met een veilige en gezonde fysieke leefomgeving; inzicht krijgen in het proces Omgevingswet en dan specifiek het inrichten van een intake team en een omgevingstafel; inzicht krijgen in wat dat betekent voor nieuwe taken, rollen en of functies ten gevolge van deze nieuwe en andere wijze van werken.

Verder zal er in 2020 een werkgroep worden opgestart die zich gaat bezig houden met het opstellen van toepasbare regels in het DSO (digitaal stelsel omgevingswet). Deze werkgroep gaat zich bezighouden met het opstellen van vragenbomen over onze gemeentelijke regels die wij in het omgevingsplan en in de verordening fysieke leefomgeving gaan vastleggen. Doel van deze vragenbomen is uiteindelijk dat initiatiefnemers door het doorlopen van deze vragen weten of het gewenste initiatief mogelijk is en of daar al dan niet een vergunning of een meldingsplicht voor geldt. Indien de uitkomst is dat er een melding of een vergunningaanvraag moet worden gedaan dan wordt die meteen door het DSO aangemaakt en kan de initiatiefnemer deze direct indienen met de eventueel daarbij behorende noodzakelijke bijlagen (indieningsvereiste). Het is dus van belang om de geldende 'juridische' regels om te zetten naar heldere en eenduidige vragen zodat de initiatiefnemer eenvoudig er achter komt wat noodzakelijk is om het initiatief gerealiseerd te krijgen.

Het voorbereidende werk om op 1 januari 2021 klaar te zijn om omgevingswet vergunning aanvragen in behandeling te kunnen nemen zal in 2020 het nodige beslag leggen op de capaciteit van in ieder geval de werkateliers VTH, GOeP en gegevensbeheer en ICT.

1.4. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen treedt tegelijk met de Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid.

De Wet Kwaliteitsborging heeft drie doelen:

1. verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit;
2. verbeterde positie van de consument;
3. stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.

Om de doelen van de Wkb te bewerkstelligen wordt het proces voor vergunningverlening in tweeën opgeknipt:

1. De ruimtelijke component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid): deze loopt via de gemeente.
2. De bouwtechnische component: hiervoor wordt de check van het bouwplan vooraf vervangen door toetsing in de praktijk op het bouwwerk zoals gebouwd. De vergunninghouder wordt verplicht een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen die tijdens de bouw toetst op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit en verklaart of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen. Dit wordt bij private partijen belegd. Het bouw- en woningtoezicht, zoals gemeenten dat nu uitvoeren, wordt een taak van marktpartijen. Een verklaring van de kwaliteitsborger zal bij oplevering voorwaarde zijn voor ingebruikname.

De eerste fase die dus in 2021 in werking treedt is alleen gericht op de lichtste categorie uit het bouwbesluit. In 2020 moet duidelijk worden hoe bedoelde kwaliteitsborgers gecertificeerd gaan worden en hoe wij als gemeenten dat kunnen checken. Eind 2019 is er door het bureau SENZE een scan uitgevoerd binnen het werkatelier VTH om de consequenties van deze wet in beeld te brengen. De uitkomsten van deze scan zullen begin 2020 worden beoordeeld, dan zal gezien worden wat dit betekent voor het werkproces en de kennis en capaciteit van de medewerkers die belast zijn met het beoordelen van bouwplannen en het toezicht daarop.

In 2020 zullen we vooruitlopend op de implementatie proefprojecten uit gaan voeren om de nodige praktijkervaring op te doen. We krijgen dan al inzicht in het nieuwe stelsel en kunnen knelpunten delen met de VNG en andere betrokken partijen. Daarnaast levert dit ook input op met betrekking tot de raakvlakken met de Omgevingswet.

1.5. Verordening kwaliteit VTH Meierijstad

In 2018 heeft de gemeenteraad de Verordening kwaliteit VTH omgevingsrecht vastgesteld. Deze verordening vormt een uitwerking van de kwaliteitscriteria zoals die zijn opgenomen in het BOR.

Met de vaststelling hiervan heeft de organisatie Meierijstad zich geconformeerd aan het voldoen aan deze criteria op minimaal het bodemniveau zoals opgenomen in de verordening. In 2019 hebben alle medewerkers van VTH en een deel van Gebiedsontwikkeling en Planologie (GOeP) meegedaan aan het zogenaamde EVC-traject uitgevoerd door het bureau Libereaux. Eind 2019 zijn de laatste afrondende gesprekken gevoerd.

Begin 2020 volgt er een overzicht waaruit blijkt of Meierijstad beschikt over voldoende gekwalificeerd personeel in de diverse deskundigheidsgebieden binnen het werkveld van VTH en GOeP zoals vastgelegd in de Verordening kwaliteit VTH Meierijstad. De uitkomst zal iets zeggen over de aanwezige capaciteit en de borging van voldoende en actuele kennis om deze werkzaamheden op het juiste niveau te kunnen uitvoeren. In de begroting voor 2020 is reeds een bedrag opgenomen voor dit onderzoek en voor de eventuele consequenties. Mocht blijken dat er extra formatie noodzakelijk is en er extra opleidingen gevolgd moeten worden dan zal dit worden opgevoerd in de begroting voor 2021. Uiteraard zal hierover gerapporteerd worden naar het bestuur en richting het interbestuurlijk toezicht van de provincie die hierop een controlerende taak heeft.

1.6. Bestuurlijke prioritering

Op basis van de in 2016 uitgevoerde probleemanalyse zijn in het VTH-beleidsplan doelstellingen geformuleerd en is een bestuurlijke prioritering gemaakt op basis van de omgevingsanalyse en een prioritering meer gericht op uitvoering en detail op basis van een risicoanalyse. In de jaarlijkse evaluaties en uitvoeringsprogramma's van VTH wordt onderzocht of deze analyses nog voldoende actueel zijn. Daarnaast wordt gekeken naar de bestuurlijke doelen zoals die zijn opgenomen in de programmabegroting. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen met de doelen uit de programmabegroting 2020 welke invloed hebben op de werkzaamheden van VTH en IV in 2020. Deze zijn samengebracht aan de hand van de voor VTH en IV relevante thema's uit de Mijlpalen van Meierijstad en de van toepassing zijnde veranderopgaven.

Naar aanleiding van de bestuurlijke doelen voor 2020, de voorziene ontwikkelingen in Meierijstad en hetgeen we in 2018 en 2019 hebben gedaan is in samenspraak met de verantwoordelijke portefeuillehouders de bestuurlijke prioritering geactualiseerd. De bijgestelde bestuurlijke prioritering voor het VTH-IV -uitvoeringsprogramma 2020 is als bijlage 2 opgenomen.

1.7. Beschikbare middelen en formatie

Het uitgangspunt voor dit uitvoeringsprogramma is dat het realistisch is. Daarvoor zijn middelen en personele capaciteit nodig. Deze zijn voor het atelier VTH en IV opgenomen in de begroting 2020. Voor de beschikbare middelen en capaciteit/formatie wordt voorsnog uitgegaan van de huidige aanwezige formatie inclusief de eventuele benodigde uitbreiding zoals is opgenomen in de programmabegroting voor 2020. In de volgende hoofdstukken zal dit onderwerp per sub-atelier nader worden beschouwd. Naast deze formatie is in de begroting ook een inwonerbijdrage opgenomen voor advisering door VRBN. Voor de collectieve taken van de

ODBN is eveneens een inwonerbijdrage opgenomen in de begroting van 2020. Deze zijn opgenomen in de totale ODBN-post voor VTH-taken zoals advisering door de ODBN. Daarnaast zullen aanvragen om een (omgevings)vergunning (met uitzondering van de activiteit milieu) zorgen voor inkomsten in de vorm van leges.

1.8. Externe samenwerkingspartners

Om ons werk goed te kunnen doen hebben we andere partijen nodig. Daarom werken we naast onze interne partners veel samen met een drietal externe partners. Deze partners zijn vaak specialisten en beschikken over kennis en capaciteit die aanvullend is op hetgeen we zelf in huis hebben. Integrale samenwerking bevordert de kwaliteit van onze producten, de omgang met onze klanten en het optimaal 'slim' inzetten van de juiste kennis en kunde op het juiste moment in het proces. Zeker ook met het zicht op de komst van de Omgevingswet zijn goede afspraken over informatie uitwisseling een belangrijk speerpunt hierbij.

De volgende drie belangrijke samenwerkingspartners komen hieronder aan bod:

- Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN);
- Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN, onderdeel brandweer);
- Politie en Justitie.

ODBN

De ODBN is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving (m.n. milieu) en om als verlengstuk van het lokaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving in de regio Brabant-Noord. Voor wat betreft de zogenaamde basistaken is het wettelijk verplicht deze onder te brengen bij de ODBN.

In het najaar van 2019 heeft de gemeente Meierijstad besloten om alle milieutaken over te dragen aan de ODBN. Het jaar 2020 is het laatste uitvoeringsjaar waarbij nog structurele verbeteringen doorgevoerd zullen worden in de bedrijfsvoering van de ODBN zoals deze zijn opgenomen in het Meerjarig Ontwikkelingsplan. Deze verbeteringen / ontwikkelingen hebben reeds tot een fors hogere bijdrage van de deelnemers geleid in verband met de doorvoering van kostendekkende tarieven. In de kadernota 2020 van de ODBN worden een aantal relevante doorontwikkelingen vermeld waarvan voor sommige nog niet in beeld is of en wat daarvan de financiële consequenties zijn voor de deelnemers. Voor een deel zijn dat thema's die gerelateerd zijn aan de aanstaande Omgevingswet welke dus eveneens voor de kadernota 2021 nog niet geheel in beeld zijn.

De ODBN heeft in juli 2016 het regionaal operationeel kader ODBN 2017-2020 (ROK) vastgesteld voor de milieutaken toezicht en handhaving. Dit ROK vormt het raamwerk voor het meerjarig uitvoeringsprogramma van de ODBN. Het kader is onderdeel van de beleidscyclus zoals vastgelegd in artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht. Het beschrijft de strategieën die door de ODBN worden gehanteerd bij uitvoering van de VTH-milieutaak.

Het regionaal operationeel kader van de ODBN is gelijktijdig met het VTH-beleidsplan Meierijstad vastgesteld. In 2020 zal dit ROK worden uitgebreid met de milieutaak vergunningen. Bij de werkgroep die hiervoor is ingesteld is Meierijstad vanuit het werkatelier VTH aangesloten. Verder zal in 2020 een doorontwikkeling van het ROK toezicht en handhaving gaan plaatsvinden. Mogelijk ook middels een werkgroep. Meierijstad zal daarbij

indien mogelijk aansluiten. Het werkprogramma van de ODBN voor 2020 is als bijlage 6 toegevoegd aan onderhavig werkprogramma.

Om de werkzaamheden die de ODBN uitvoert voor Meierijstad zo optimaal mogelijk te laten verlopen vindt er iedere 6 weken een relatiebeheerders overleg plaats.

Tijdens deze gesprekken wordt de voortgang besproken en gezien of (digitale)werkprocessen moeten worden bijgesteld en/of beter op elkaar afgestemd. Na de overdracht van alle milieutaken naar de ODBN is het relatiebeheerders overleg vanuit Meierijstad aangevuld met een vertegenwoordiger vanuit het werkatelier gebiedsontwikkeling. Met name voor de meer specialistische milieutaken.

Tevens neemt VTH maandelijks deel aan het agendacommissie-overleg RSP en het RSP-overleg (regionaal strategisch platform) hierin worden thema's en onderwerpen besproken die regionaal en ODBN breed van belang zijn. Sinds de wijzigingen in het bestuur van Meierijstad is Meierijstad niet meer vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van de ODBN. Het doel is echter wel dat gezien de inbreng van Meierijstad in de ODBN ze die plek in het dagelijks bestuur graag weer willen gaan invullen wanneer die mogelijkheid zich voordoet.

Daarnaast is VTH Meierijstad vertegenwoordigd in het adoptiepanel van de ODBN die met name het algemeen en dagelijks bestuur van de ODBN voorziet van adviezen over algemene beleids- en financiële onderwerpen zoals de kadernota, begrotingen en verantwoording. We zijn verder vertegenwoordigd in de werkgroep vertaling gevolgen kadernota naar begroting, de werkgroep transitie bevoegd gezag bodemtaken van provincie naar gemeente in het kader van de Omgevingswet, de werkgroep samenstellen werkprogramma's en benoemen beleidsdoelen.

Als laatste neemt Meierijstad deel aan het Regionaal Netwerk Omgevingswet (RNO) waarin de deelnemers met concrete onderwerpen aan de slag zijn om samen te gaan verkennen hoe we onder de Omgevingswet met elkaar omgaan en wat de gevolgen zijn van de Omgevingswet op onze verhoudingen en waar we elkaar kunnen versterken. Ook aan de werkgroep ter ondersteuning van het Bestuurlijk Overleg Omgevingsrecht (BPO) wordt deelgenomen door VTH.

VRBN, onderdeel brandweer

De Brandweer Brabant Noord (BBN) heeft op 1 september 2016 het rapport "Toezichtstrategie Brandveiligheid 2017-2021" vastgesteld. Op basis van een eigen risicoanalyse heeft de brandweer hierin de prioriteiten bepaald waarop zij haar toezicht gaat inzetten. De focus ligt daarbij primair op het voorkomen of beperken van slachtoffers bij brand.

In onze risicoanalyse is brandveiligheid een van de aspecten die zijn meegewogen naast veiligheid, gezondheid, maatschappelijk effect, duurzaamheid en bestuurlijke impact. De focus bij de risicoanalyse in Meierijstad ligt niet alleen op de risico's bij brand, maar bij de risico's van een calamiteit met betrekking tot een van de beoordelingsaspecten.

Beide analyses zijn in die zin complementair, maar leiden daarmee wel tot een verschil in prioritering. Dit vereist in de toezichtspraktijk een goede afstemming in programmering en uitvoering, teneinde overbodige en onnodig belastende controles te voorkomen.

Gelijktijdig met de vaststelling van het VTH-beleidsplan, is het rapport "Toezichtstrategie Brandveiligheid 2017-2021" door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Jaarlijks wordt door de brandweer een op dit rapport gebaseerd uitvoeringsprogramma

opgesteld. Evenals bij de ODBN vindt ook met de brandweer regelmatig een relatiegesprek plaats om met elkaar de voortgang te bespreken, maar ook om met elkaar te sparren over inhoudelijke casussen.

Politie en Justitie

Samenwerking met politie en justitie is zeer van belang, zeker op het gebied van toezicht en handhaving. We hebben dan ook zowel het integrale veiligheidsbeleid als het handhavingsbeleid met hen afgestemd en op basis daarvan beken hoe en waar we samen kunnen optrekken. In de diverse structurele overleggen met de politie worden daar nadere afspraken gemaakt met respectievelijk de Boa's en de overige VTH-toezichthouders. In eerste instantie worden hierbij vooral specifieke casussen besproken en wordt informatie uitgewisseld om elkaar te kunnen versterken. Tevens worden daar afspraken gemaakt om bepaalde thema's projectmatig gezamenlijk op te pakken. De coördinatie van deze samenwerking met de politie ligt bij het werkatelier IV/OOV/CB.

1.9. Interne samenwerkingspartners

In dit kader worden allereerst de VTH juristen benoemd. Deze vallen qua formatie onder het werkatelier VTH. Omdat de VTH juristen in principe 'VTH-breed' inzetbaar zijn en dus niet specifiek onder vergunningen of toezicht en handhaving zijn ingedeeld worden zij in die zin dus 'apart' benoemd.

VTH juristen

De juridische capaciteit voor de VTH werkzaamheden is binnen het werkatelier VTH opgenomen. Hiertoe zijn 8 juridisch medewerkers aanwezig (7,3 fte) die ingezet worden ten behoeve van juridische ondersteuning bij alle VTH-taken op het gebied van de Wabo, Apv en bijzondere wetten. Zij stellen diverse beschikkingen op en behandelen daaruit voortkomende zienswijze, bezwaar- en (hoger) beroepsprocedures. De juristen vertegenwoordigen hierbij het college van burgemeester en wethouders bij de behandeling van zaken bij de Commissie Rechtsbescherming Meierijstad, de rechtbank en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarnaast zijn bij de VTH-juristen de beleidsmatige en adviserende werkzaamheden belegd, evenals het relatiebeheer met de ODBN.

Verder is specifiek bij de juridisch medewerkers de uitvoering van het opiumbeleid (Artikel 13b Opiumwet, sluitingsbevoegdheid) belegd. Dit houdt concreet in dat wanneer ergens in Meierijstad door de politie een hennepkwekerij of andere Opiumwet gerelateerde activiteiten worden geconstateerd een juridisch medewerker het proces handhaving verzorgt conform het vastgestelde Opiumbeleid. Een aanschrijving tot sluiting van een pand kan dan het gevolg zijn (zie hoofdstuk 1.4.4 voor het aantal sluitingen in 2019).

In een overzicht hebben de juridisch medewerkers hun specifieke taakaccenten in beeld gebracht. Dit betekent overigens niet dat werkzaamheden die niet binnen het taakaccent vallen nooit zullen worden opgepakt. De 8 juristen dragen er zorg voor dat er een evenredige werkverdeling plaatsvindt en deze werkzaamheden tijdig en adequaat worden opgepakt.

Overige interne samenwerkingspartners:

Zoals al aangegeven werken we uiteraard ook intensief samen met onze interne collega's. In het gehele proces van het beoordelen van een vergunningaanvraag tot aan het toezicht en de handhaving daarvan hebben verschillende werkateliers in meer of mindere mate een bepaalde rol. In de verschillende (deel)processen zijn die rollen en momenten waarop dat plaatsvindt beschreven.

Een adviserende of informerende rol wordt vooral gevraagd van de ateliers Bedrijven, Openbaar gebied en de buitendienst (verkeersadvies bij inrit vergunningen of evenementen etc.). Met de volgende drie werkateliers bestaat een nauwere samenwerking met betrekking tot de VTH-werkzaamheden:

- Werkatelier Integrale veiligheid en openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing (IV/OOV/CB zie hoofdstuk 2);
- Werkatelier Gebiedsontwikkeling en planologie (GOeP);
- Werkatelier administratieve en secretariële ondersteuning.

Werkatelier: Gebiedsontwikkeling en Planologie

Het werkatelier GOeP stelt het ruimtelijke beleid voor Meierijstad op. Ook bepaalt dit werkatelier of een afwijking van dat beleid mogelijk is, en onder welke voorwaarden. Met andere woorden, GOeP maakt het ruimtelijke beleid dat VTH controleert en uitvoert.

Door de Omgevingswet die gaat komen is een veel nauwere samenwerking tussen GOeP en VTH noodzakelijk. Onder de vlag van die Omgevingswet gaan we met GOeP werken aan nieuwe werkwijzen die de Omgevingswet van ons vraagt. In de werkgroep processen Omgevingswet is het werkatelier GOeP uiteraard ook vertegenwoordigd.

Het is van belang dat VTH in een vroeg stadium betrokken wordt bij de beleidsvorming door GOeP. Wij willen maatschappelijke ontwikkelingen die wij in het veld zien in kaart brengen en doorgeven aan GOeP. Met behulp van die informatie kan mede bepaald worden of het beleid aangepast moet of kan worden. Het project "Vitaal Buitengebied" dat door GOeP getrokken is op die wijze al opgepakt.

Met de actuele en aanstaande ontwikkelingen binnen de agrarische sector zal hier veel aandacht naar toegaan. Doordat alle veehouderijen in Brabant vanaf begin 2018 in drie jaar tijd gecontroleerd zullen zijn zal vanuit dat project veel relevante informatie worden aangedragen. Belangrijkste doel is om te inventariseren hoeveel agrarische bedrijven binnenkort gaan stoppen, maar ook welke juist gaan ontwikkelen. De uitkomsten die hieruit voortvloeien zullen we mede benutten bij de pilot Omgevingswet en het inrichten van de omgevingstafel om ervaring op te doen op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving, zoals ook is opgenomen in de programmabegroting voor 2020. Deze ervaringen zullen we daarna vertalen naar nieuwe werkwijzen, processen en opleidingen van collega's.

Werkatelier: Administratieve en Secretariële Ondersteuning

Administratieve ondersteuning is VTH-breed; dus niet gebonden aan alleen vergunningen of aan alleen toezicht en handhaving. De administratieve ondersteuning heeft reeds een belangrijke rol bij vergunningen. Daarbij is van belang dat gedurende het gehele proces voldoende kennis en capaciteit voor die rol kan worden benut. Omdat de administratie

betrokken wordt uit een ander werkatelier dient hier ieder jaar opnieuw een inschatting aan benodigde capaciteit te worden gemaakt en tijdig aangevraagd bij het betreffende atelier.

Geborgd moet immers blijven dat het proces waar zoveel administratieve handelingen moeten worden verricht niet door deze 'externe afhankelijkheid' wordt geremd. Dit blijft een aandachtspunt nu er organisatie breed voor is gekozen om alle administratieve krachten centraal in een werk-atelier op te nemen.

Om de administratieve VTH-werkzaamheden adequaat te kunnen uitvoeren is eerder ingeschat dat er minimaal 2 fte administratief medewerker A en 2 fte administratief medewerker B noodzakelijk is. Deze inschatting is gebaseerd op de ondersteuning bij vergunningen zoals die in 2017 benodigd was en de administratieve ondersteuning die nodig is bij het toezicht en de handhaving (met name registratie werkzaamheden) en bij de juridische procedures. Voor 2020 is deze behoefte nog steeds aanwezig en voor een belangrijk deel ook geborgd. Aandacht voor goede borging van deze werkzaamheden blijft echter noodzakelijk, zeker ook met de komst van de Omgevingswet.

1.10. Naar de toekomst toe

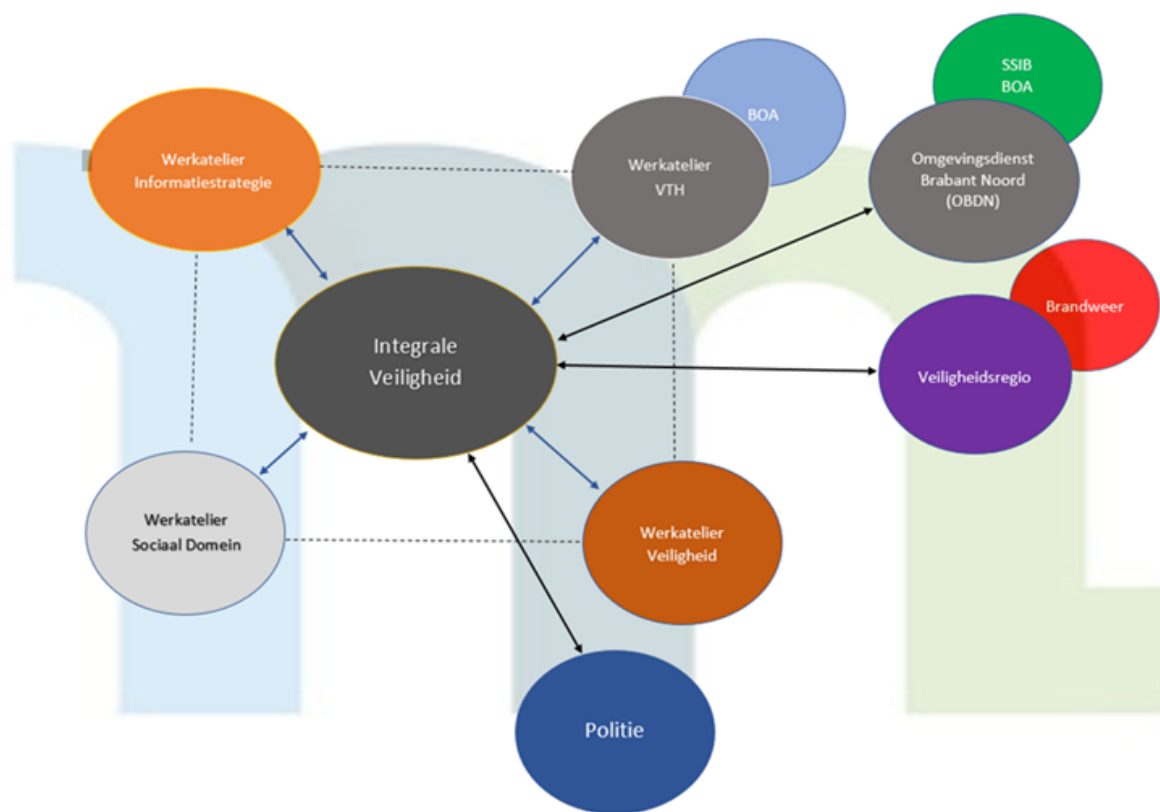
Vanuit de integrale verantwoordelijkheid wil de gemeente Meierijstad in 2022 een sturende rol vervullen ten aanzien van de uitvoerende taken en op het gebied van integrale veiligheid gerelateerd aan het beoordelen van vergunningaanvragen, het toezicht en de handhaving.

Binnen de verschillende gemeentelijke ateliers en de verbonden partijen zoals de Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) en de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) zijn verschillende toezichts- en handhavende taken belegd. De gemeente vervult hierbij de rol van regisseur, in afstemming en samenwerking met de partners. De gemeente heeft ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen verschillende rollen, zoals die van opdrachtgever, eigenaar, financier, afnemer, bestuurder en soms uitvoerder.

We zien dat er in verschillende programma's van diverse partijen activiteiten of aandachtgebieden zijn benoemd. Om te voorkomen dat een bedrijf in een zelfde periode door verschillende toezichthoudende instanties worden bezocht, maar ook om gericht toezicht te houden op die activiteiten, die het grootste risico in zich hebben, wil de gemeente Meierijstad de verschillende programma's met elkaar en op elkaar afstemmen.

De gemeente Meierijstad heeft de ambitie om in 2022 op een innovatieve en integrale manier samen te werken en te handhaven. Hiertoe zal uitdrukkelijk de dialoog gestart worden over wat gaan we doen, waarom, door wie en wanneer? Daarbij zal ook gekeken worden naar bij wie de taak het beste uitgevoerd kan worden en welke capaciteit hier voor nodig is.

In onderstaand plaatje is weergegeven met welke (interne) partners en samenwerkingsverbanden de dialoog over de toekomst zal worden opgestart.

2. Integrale Veiligheid

2.1. Algemeen

Vaak gaat het bij veiligheid om criminaliteit van alle dag waar elke inwoner mee te maken kan krijgen zoals: fietsendiefstal, woninginbraak, zakkenrollen, geweldpleging en overvallen. Maar op het gebied van ondermijning krijgen ook wij steeds vaker te maken met grootstedelijke problematieken. Voorop staat dat veiligheid een basisvoorwaarde is voor een aantrekkelijke gemeente en voor een goede economische en sociale ontwikkeling. De gemeente moet niet alleen veilig zijn, de inwoners moeten zich ook veilig voelen. Een veilige gemeente is de basis om te kunnen wonen, werken en leven.

De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Die verantwoordelijkheid dragen we samen met vele partners. Denk bijvoorbeeld aan het Openbaar Ministerie (OM), Politie, de Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN), het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC), de Taskforce Brabant Zeeland, de welzijnspartners, het Zorg en Veiligheidshuis, Veilig Thuis, scholen, woningcorporaties en de reclassering. Als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe opdrachten en verantwoordelijkheden van gemeenten, de sterk toegenomen complexiteit van zorgvragen blijkt dat de link en samenwerking tussen veiligheid en het sociaal domein steeds belangrijker zo niet cruciaal wordt. Dit is een uitgebreid netwerk waarin verschillende disciplines samenkomen. Het is de weerslag van onze complexe samenleving. Want veiligheid hangt samen met sociale, persoonlijke en economische omstandigheden en met juridische struikelblokken.

Al die domeinen hebben eigen spelers die daarin hun rol hebben. Die rollen worden vaak vervuld in de buurten, wijken en kernen waar we wonen en waar veel van de organisaties die staan genoemd actief zijn. We sluiten met onze zorg voor veiligheid aan op bestaande structuren die we als gemeente met die partners hebben opgebouwd. Op die manier wordt veiligheid een sterker verankerd onderwerp. Dat is goed voor de preventie en dat is goed voor het veiligheidsgevoel.

Alleen op deze manier kunnen we tot een doeltreffende uitvoering komen van ons veiligheidsbeleid. De gemeente als regisseur in afstemming en samenwerking met de partners. De aanpak is daarbij zoveel mogelijk gericht op preventie, maar we schuwen de repressie niet: voorkomen waar dat kan, hard ingrijpen waar dat nodig is.

2.2. Trends en ontwikkelingen

Bij het tot stand komen van het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 is een analyse van trends en ontwikkelingen uitgevoerd. Hierbij zijn de navolgende trends en ontwikkelingen gesignaleerd.

- ✓ De ingrijpende, geregistreerde criminaliteit voor burgers (straatrovers, woninginbraken, overvallen) neemt af.
- ✓ De minder zichtbare criminaliteit (cybercriminaliteit, fraude, oplichting, ondermijning) neemt toe.
- ✓ Cybersecurity (ook bij de overheid) houdt geen gelijke trend met de cybercriminaliteit.
- ✓ Betrokkenheid van burgers bij veiligheid is van belang om veiligheid te vergroten en om onveiligheidsgevoelens te verminderen.

- ✓ Nieuwe technologische mogelijkheden maken keuzes noodzakelijk op het gebied van privacy, bescherming burgers, vertrouwen, gebruik en toegang tot data.
- ✓ Big data (intelligence). Door technologische ontwikkelingen zijn er steeds meer data beschikbaar die binnen het veiligheidsdomein ingezet kunnen worden. Gemeenten zijn zich steeds meer bewust van de hoeveelheid data waarover zij (kunnen) beschikken en zoeken naar mogelijkheden om deze te benutten.
- ✓ Onderwerpen die de komende jaren in Nederland de aandacht vragen van gemeenten zijn: ondermijning, (gereguleerde) hennepcultuur, radicalisering en de toenemende kwetsbare groepen.

2.3. Strategische thema's

Met het vaststellen van het IVP 2019-2022 is de focus gelegd op 4 strategische thema's te weten:

1. Ondermijning/georganiseerde criminaliteit
2. Verbinding zorg en veiligheid: specifiek aandacht voor kwetsbare groepen zoals personen met psychosociale problemen, maar ook jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit, mensenhandel/arbeidsuitbuiting en polarisatie/radicalisering
3. High Impact Crimes (HIC): woninginbraken, overvallen, straatroven
4. Informatieveiligheid

Maar veiligheid behelst niet alleen de strategische thema's het gaat over veel meer dan dat. Veiligheid is als het ware een satéprikker die door alle beleidsterreinen heen loopt. In een afzonderlijk integraal uitvoeringsprogramma wordt het totaal aan activiteiten voor 2020 beschreven.

In dit uitvoeringsplan komen vanuit het werkatelier Integrale Veiligheid, Openbare Orde en Veiligheid en Crisisbeheersing alleen die zaken aan de orde die het werkatelier VTH raken.

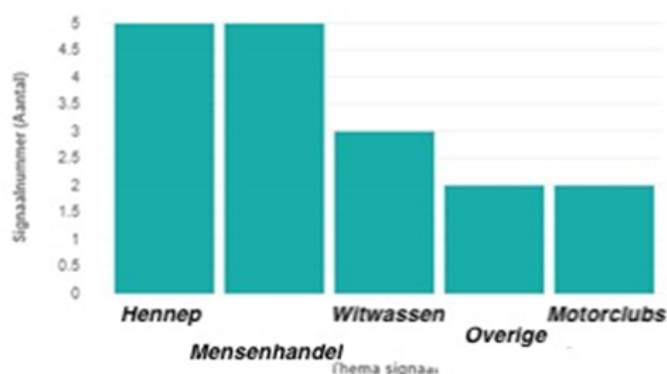
2.4. Ondermijning

2.4.1. Lokaal informatieoverleg en Bestuurlijk interventieteam

In 2018 is de gemeente Meierijstad gestart met een lokaal informatie overleg (LIO). In dit overleg delen de verschillende werkateliers hun signalen, vermoedens en bevindingen ten aanzien van zaken die niet kloppen zoals leegstaande panden, strijdig gebruik van bestemmingsplan, vermoedens van hennepcultuur enzovoorts. Aan de hand van de signalen worden interventies gepland. Deels zijn deze controles gekoppeld aan de actieweken die op niveau van de Taskforce RIEC Zeeland-Brabant worden gehouden in het kader van aanpak ondermijning. Deels zijn het eigenstandige acties met politie, sociale recherche en Toezicht en Handhaving. In 2020 worden er tijdens de vier geplande actieweken op 8 dagen themagericht gecontroleerd. Daarnaast worden er nog 3 andere actiedagen gepland. Voor 2020 is het thema in ieder geval huisvesting van arbeidsmigranten.

Onder leiding van een projectleider zal naar verwachting in 2020 een Basisteam Meierij breed interventieteam worden uitgerold.

Thema's

2.4.2. Wet Bibob

De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd.

Gemeenten, provincies en het Rijk krijgen naar verwachting in 2020 ruimere mogelijkheden om te voorkomen dat criminelen (of hun stromannen) dienstverlening door de overheid misbruiken om strafbare feiten te plegen. Om hun informatiepositie te versterken, mogen overheden meer eigen onderzoek doen. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een beslissing op een aanvraag voor een vergunning, subsidie of over een aanbesteding. Dit is essentieel om het ongewild faciliteren van criminele activiteiten te voorkomen.

De uitbreiding van de Wet Bibob is onderdeel van de inzet tegen ondermijnende georganiseerde criminaliteit. Betere benutting van informatie is de smeerolie voor een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit. Nieuw is dat overheden justitiële gegevens kunnen opvragen bij hun onderzoek naar de zakelijke omgeving van een bedrijf of persoon. Dat gaat over degene die - bijvoorbeeld - de aanvrager van een vergunning veel geld leent. Maar het kan ook een beheerder, bestuurder of aandeelhouder zijn die vermeld staat op de aanvraag van een subsidie. Nu mogen overheden alleen justitiële gegevens gebruiken over de aanvrager zelf en niet van zijn zakelijke relaties.

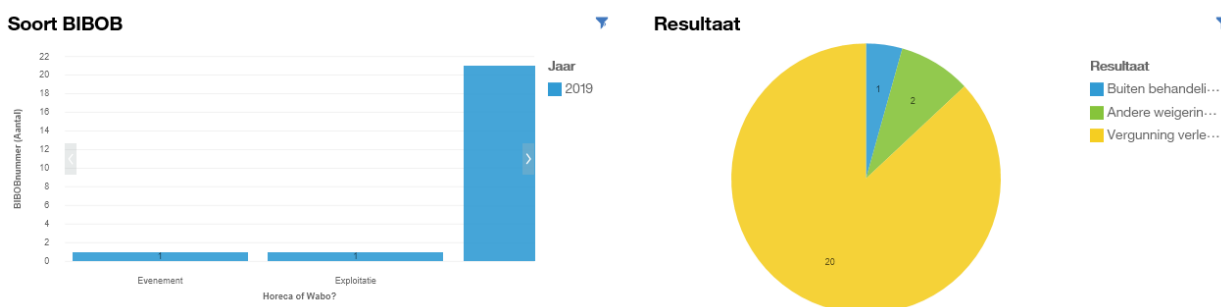
Deze verruiming betekent meer armslag en een sterkere informatiepositie. Dat helpt bij het oordeel over de aanvraag. Er kan namelijk sprake zijn van een zogeheten stroman-constructie of een poging van een financier om crimineel geld wit te wassen. Het is belangrijk om dat tijdig te onderkennen. Mocht er een ernstig gevaar zijn dat de overheid ongewild criminaliteit faciliteert, dan kan zij op grond van de Wet Bibob de aanvraag voor een subsidie of vergunning weigeren. Een al verleende beschikking kan worden ingetrokken.

Ook wordt Bibob-onderzoek straks mogelijk bij alle overheidsopdrachten. Nu is dit nog beperkt tot de sectoren bouw, ICT en milieu. Reden hiervoor was dat vooral deze sectoren kwetsbaar waren voor criminaliteit vanwege overheidsopdrachten met een aanzienlijke maatschappelijke of economische waarde. Echter, deze risico's beperken zich niet langer tot enkele sectoren. De behoefte om misbruik van overheidsopdrachten te voorkomen, bestaat bijvoorbeeld ook bij het personenvervoer en de zorg. De maatregel zorgt ervoor dat overheden vaker gegadigden

voor een overheidsopdracht en hun zakelijke omgeving kunnen screenen, voordat de opdracht daadwerkelijk wordt vergund. Verder wordt Bibob-onderzoek - net als bij vastgoedtransacties – in sommige gevallen mogelijk bij de overdracht van erfpacht.

De uitbreiding van de mogelijkheden betekent voor de gemeente Meierijstad dat het in 2018 vastgestelde beleid naar verwachting in 2020 gewijzigd moet worden. In 2020 zal er tevens geïnvesteerd moeten worden in de opleiding van een Bibob coördinator bij het werkatelier Veiligheid als gevolg van het vertrek van de huidige coördinator.

Resultaten over 2019

2.4.3. Data gestuurd werken

In het kader van data gestuurd werken en de aanpak ondermijning gaat de gemeente Meierijstad 2020 samen met het werkatelier Informatiestrategie aan de slag met de ontwikkeling van een veiligheidsinformatieknooppunt, het zogenaamde VIK. In het VIK worden de 13 basisregistraties gekoppeld waardoor rondom een subject of object, sneller en effectiever de beschikbare openbare data te verzamelen is. Daarnaast gaat Meierijstad in samenwerking met de Taskforce/RIEC bij casuïstiek werken met een joint datalab ondermijning. Dat wil zeggen dat binnen het samenwerkingsconvenant en de afspraken over informatiedeling zoals vastgelegd in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG proof) data van de verschillende partners in een gesloten omgeving bijeen wordt gebracht waardoor bestaande samenwerkingsrelaties, verbanden en netwerken beter in beeld kunnen worden gebracht.

2.4.4. Opiumbeleid

In 2019 is op het niveau van de Regionale Eenheid Oost-Brabant een hennepconvenant afgesloten met gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en de woningcorporaties. Op basis van dit convenant kan er informatie gedeeld worden over het aantreffen van drugs in woningen en lokalen. Voorwaarde voor informatie is een vastgestelde beleidsregel ten aanzien van het sluitingsbeleid van de gemeente (artikel 13b Opiumwet). Binnen het basisteam Meierij wordt in Q1 gewerkt aan een eenduidig artikel 13b beleid en eenduidige uitvoeringsafspraken met de partners waaronder de woningcorporaties. Om deze opdracht uit te kunnen voeren wordt in opdracht van de Basisteam driehoek ingehuurd. Gemeente Meierijstad begeleidt de opdrachtnemer.

Sluitingen in 2019

In 2019 hebben we te maken gehad met 11 opiumzaken op grond van artikel 13b van de Opiumwet. Dit is een ruime verdubbeling ten opzichte van de 5 opiumzaken in 2018. Voor 8 opiumzaken is een voornemen last onder dwangsom opgesteld waartegen 6 keer een zienswijze kenbaar is gemaakt. Voor 9 opiumzaken is een besluit last onder bestuursdwang genomen. Hiertegen is voor 2 zaken een verzoek om voorlopige voorziening en bezwaar ingediend en voor 1 zaak beroep ingesteld bij de rechtbank.

Huurwoningen van een woningbouwvereniging

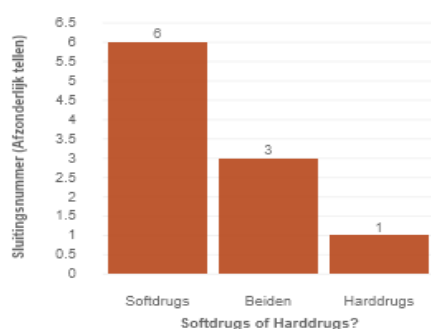
In 5 gevallen betrof de woningsluiting een huurwoning van een woningbouwvereniging waarvan 3 huurwoningen zijn gesloten voor de duur van drie maanden en 2 huurwoningen voor de duur van zes maanden vanwege de aanwezigheid van verzwarende omstandigheden. Veel voorkomende verzwarende omstandigheden zijn de aanwezigheid van zowel soft- als harddrugs, de aanwezigheid van vuur-, steek- en slagwapens, de mate van geweld, overlast maar ook drugshandel waarbij meerdere locaties betrokken zijn. Er lijkt sprake van een toename van verzwarende omstandigheden ten opzichte van eerdere jaren.

Particulier(e) (verhuurde) woningen

In 4 gevallen gaat het om particulier verhuurde woningen. 1 van deze woningen is bestempeld als een lokaal en gesloten voor de duur van zes maanden omdat deze niet werd bewoond maar enkel werd gebruikt ten behoeve van een hennepsteelt. Hiernaast in 1 situatie zijn twee garageboxen behorende bij een particuliere woning gesloten voor de duur van zes maanden vanwege de aanwezigheid van soft- en harddrugs. 1 woning was particulier eigendom.

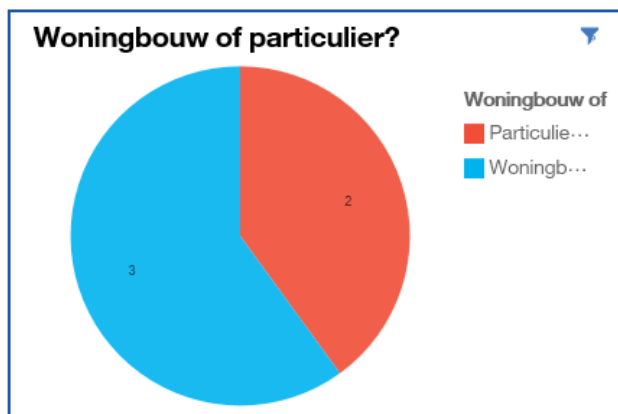
In onderstaande overzichten is weergegeven welke soort drugs (hard- softdrugs of beiden soorten) we hebben aangetroffen in een hoeveelheid, die sluiting van het pand of lokaal rechtvaardigt. In sommige gevallen was er sprake van verzwarende omstandigheden zoals de aanwezigheid van wapens. Ook monitoren wij of de verhuurde panden van de woningcorporaties zijn of via particuliere verhuur.

Soort drugs

Verzwarende omstandigheden

2.4.5. Stuurploeg Ondermijning Basisteam Meerij

Bij de burgemeesters binnen het basisteam bestaat de behoefte om te kunnen sturen als het gaat over de aanpak van en de inzet van capaciteit bij ondermijningscasussen. Daartoe wordt in 2020 het onderwerp ondermijning losgekoppeld van de reguliere driehoeksoverleggen. In de nieuwe structuur van de lokale stuurploeg, zoals dit overleg in de toekomst wordt genoemd, wordt de mogelijkheid om te sturen op de aanpak in ondermijningscasuïstiek groter.

2.4.6. Bestuurlijke weerbaarheid/veilige publieke taak

Doordat de bestuurlijke aandacht en inzet op het thema ondermijning de afgelopen jaren is toegenomen, is de gemeentelijke organisatie intern ook meer onder druk komen te staan. Bestuurlijke weerbaarheid kan omschreven worden als de mate waarin het lokaal bestuur in staat is de ondermijnende effecten van georganiseerde criminaliteit tegen te gaan, zowel preventief als reactief. Hoe zorg je voor een veilige werkomgeving van de betrokken ambtenaren, hoe richt je je organisatie beter in (informatiebeveiliging en -deling) en hoe treed je effectief op bij eventuele incidenten waar medewerkers bij betrokken zijn?

In het najaar van 2020 wordt in het kader van het programma bestuurlijke weerbaarheid tijdens een beeldvormende avond voor de raad aandacht besteed aan het thema ondermijning, bestuurlijke weerbaarheid en integriteit.

2.4.7. Landelijke actieagenda vakantieparken

De gemeente Meerijstad heeft zich in 2018 zowel bestuurlijk als ambtelijk gecommitteerd aan de landelijke actieagenda vakantieparken. Op het grondgebied van de gemeente Meerijstad liggen twee vakantieparken die aandacht behoeven. Problematieken als permanent wonen en strijdig gebruik van het bestemmingsplan spelen ook op deze parken. Waar in 2019 en begin 2020 vooral aandacht is/wordt besteed aan de ontwikkeling van een visie op de individuele parken, zal na besluitvorming in de eerste helft van 2020 toch echt in de tweede helft van 2020 gestart worden met de uitvoering. Vanuit BZK woningmarkt en vanuit de wijk-versterkingsplannen (als onderdeel van het ondermijningsfonds Taskforce RIEC Zeeland-Brabant) heeft de gemeente subsidie ontvangen. Daarnaast zijn er binnen de programmabegroting van veiligheid middelen beschikbaar voor de uitvoering Lokaal Veiligheidsbeleid.

2.5. Beschikbare middelen en formatie

Binnen het werkatelier IV/OOV/CB is 4 fte beschikbaar. Eind 2018 heeft een collega in verband met de aanvaarding van een andere functie elders zijn ontslag ingediend. Voor 2020 is het belangrijk dat de sterkte op orde komt.

3. Vergunningen omgevingsrecht

3.1. Algemeen

Onder de Wabo vallen in dit deel van het uitvoeringsprogramma de omgevingsvergunning-aanvragen voor de activiteiten bouwen, (tijdelijke) planologische afwijking, aanleggen, brandveiligheid, slopen, monumenten, milieu, kappen, inritten, en opslag openbare ruimte. Hierbij geldt voor de activiteit milieu en asbestverwijdering door bedrijven dat die door de ODBN worden beoordeeld. De ODBN zal daarvoor de beoordelings- of toetsingsstrategie toepassen zoals die vastgelegd gaat worden in het ROK-vergunningen. Voor wat betreft de activiteit brandveiligheid zal indien de Brandweer deze toetsing uitvoert dit gebeuren conform de door hen vastgestelde toetsingsstrategie.

3.2. Ervaringen 2019

Het jaar 2019 is zoveel mogelijk gewerkt conform het VTH-beleidsplan 2018-2022 en de daarin opgenomen prioritering. In hoofdstuk 3 van bijlage 2 bij het VTH-beleidsplan, risicoprotocol/beoordelingsstrategie vergunningen, is beschreven hoe de beoordeling van Wabo-vergunningaanvragen plaatsvindt. Op grond van een prioritering is het toetsingsniveau en de diepgang van de toetsing vastgelegd. Hierop is een toets protocol Bouwbesluit (bijlage 2A VTH-beleidsplan) opgesteld gebaseerd op de Landelijke toets matrix Bouwbesluit. De achterliggende gedachte was dat wanneer op deze wijze getoetst zou worden de risicovolle aspecten ook de meeste aandacht zouden krijgen en de minder risicovolle minder of geen aandacht. Hierdoor zou verantwoord efficiënter gewerkt kunnen worden.

Naast het feit dat deze andere manier van werken nog niet altijd door alle medewerkers op dezelfde wijze wordt toegepast, blijkt het protocol niet helemaal te werken zoals verwacht. Voor een groot deel heeft dat te maken met de opgenomen functies (welke volgen uit het bouwbesluit) die een te grote categorie omvatten. Gevolg hiervan is dat toch bijna ieder plan vaak alsnog (te) uitgebreid getoetst wordt. Verder blijkt dat met name de noodzakelijke constructieve toets moeilijk realiseerbaar is. Dit heeft deels te maken met de beperkte capaciteit, onvoldoende kennis om constructies op het vastgestelde niveau te kunnen toetsen en met de hoeveelheid en de grote (complexe) plannen die het afgelopen jaar ter beoordeling zijn ingediend. Door een deel van de plannen voor bijvoorbeeld de constructieve toets uit te besteden worden de grootste risico's ondervangen. Daarnaast is de toets matrix aangepast door een kolom toe te voegen van kleinere bouwwerken aan of bij woningen waarbij de bouwkosten niet hoger zijn dan € 50.000. Aanvragen voor een dergelijk bouwwerk hebben een lagere prioritering en worden dan ook minder streng getoetst aan het bouwbesluit, in bijlage 3 is deze gewijzigde toetsmatrix opgenomen.

In het kader van het streven naar een voortdurende verbetering van de dienstverlening richting aanvragers van vergunningen en ontheffingen zijn in 2019 meerdere verbeterlagen gemaakt in de informatievoorziening op de website waardoor meer informatie online te vinden is. Dit doordat deze informatie overzichtelijker is ingericht en het taalgebruik duidelijker is.

3.3. Verwachtingen 2020

De werkzaamheden op het gebied van (omgevings)vergunningen en dan met name voor wat betreft de activiteit bouwen, worden sterk beïnvloed door wat er daadwerkelijk aan aanvragen

ingediend wordt. Op basis van de ervaringscijfers van 2018 en 2019 worden voor 2020 de volgende aantallen aanvragen omgevingsvergunningen (OV) en meldingen verwacht:

Soort aanvraag	2018	2019	Verwacht 2020
OV bouwen	575	551	560
OV afwijken ruimtelijke regels	280	270	270
OV vellen houtopstand	120	102	100
OV slopen bouwwerk/ sloopmelding	670	541	550
OV uitvoeren werk	25	22	25
OV in-/uitrit	140	129	130
OV monument	5	13	15
OV brandveilig gebruik	15	22	20
Melding brandveilig gebruik	35	27	30
vooroverleg/haalbaarheidstoets/schetsplan	225	324	325

De verwachting is dat het aantal aanvragen gelijk blijft ondanks het feit dat er in Meierijstad geen grootschalige ontwikkelingen op de rol staan. Het komende jaar zullen vanuit de projecten 'Veghels Buiten', 'Vitaal Buitengebied' en 'Foodpark Veghel' nog de nodige aanvragen te verwachten zijn. Daarna zal dit waarschijnlijk meer temporiseren. Opvallend is wel de toename aanvragen voor een vooroverleg / haalbaarheidstoets. In het licht van de aanstaande Omgevingswet is dit een trend die zich steeds meer zal doorzetten. Met het inrichten van de 'omgevingstafel' en het opzetten van een 'intaketeam' wordt hierop al geanticipeerd.

Naast het in behandeling nemen van aanvragen zien we een toename van vragen over zeer uiteenlopende zaken die te maken hebben met vergunningsvrije- en vergunningplichtige bouwen en gebruiksmogelijkheden. Deze vragen leggen steeds meer beslag op de beschikbare tijd bij vergunningen. In 2020 zullen nog meer verbeteringen aangebracht worden om de informatievoorziening op de website makkelijker, eenduidiger en sneller te maken en vooral ook gericht op de aanstaande Omgevingswet. Op deze wijze proberen we de lasten te verlichten en te digitaliseren wat digitaal kan.

In 2019 zijn met het programma Blits binnen de gemeente Meierijstad de eerste ervaringen opgedaan voor één van de bijna 250 bestemmingsplannen. De resultaten van de pilot zullen begin 2020 geëvalueerd worden. Hoewel er geen voorbarige conclusies getrokken mogen worden, zijn de eerste signalen wel dat de verwachtingen hoger lagen dan de resultaten tot op heden. Het liep minder soepel dan verwacht. Met de nieuwe ontwikkelingen door onder andere de komst van de omgevingswet en het daarvoor nieuw in te richten Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is de vraag of tot aanschaf van het programma Blits moet worden overgegaan. Dit aspect zal bij de evaluatie meegenomen worden.

Naast deze reguliere taken met betrekking tot het beoordelen van vergunningaanvragen zijn er nog meer werkzaamheden waar de aandacht naar toe gaat. Onder het kopje resultaatafspraken komen deze aan de orde in de vorm van speerpunten voor 2020. Omdat de capaciteit voor het beoordelen van de vergunningaanvragen op dit moment echter al te beperkt is voor het aantal en complexiteit van de te behandelen aanvragen, is de verwachting dat niet alle extra werkzaamheden en speerpunten voortvarend kunnen worden opgepakt en uitgevoerd. De noodzakelijke tijdsbesteding voor het implementeren van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen zal de nodige aandacht vergen. Het wordt een uitdaging om steeds een goede afweging te maken voor de juiste keuzes.

3.4. Resultaatafspraken 2020

In het VTH-beleidsplan zijn reeds doelstellingen geformuleerd waar we gedurende de beleidsperiode aan gaan werken. In het verlengde daarvan worden jaarlijks concretere resultaatafspraken geformuleerd. Voor 2020 zijn onderstaande resultaatafspraken opgesteld:

- het beoordelingskader zoals opgenomen in de gewijzigde toets matrix zal breed worden toegepast zodat ook daadwerkelijk grootste risico's volledig worden getoetst, mindere grote risico's globaal en weinig tot geen risico's volstaan met een sneltoets (het toetsingskader is helder);
- alle medewerkers die vergunningen beoordelen doen dat op dezelfde wijze (proces optimaliseren);
- de Wet natuurbescherming is geïmplementeerd in het vergunningenproces (de vergunningen zijn actueel);

3.4.1. Helder toetsingskader

Naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse is een prioritering opgesteld welke voor vergunningen is uitgewerkt in een beoordelingsstrategie. In de beoordelingsstrategie zijn de verschillende beoordelings-niveaus opgenomen met het toets-niveau en de mate van diepgang van de toets.

Prioritering	Toets-niveau	Diepgang
Groen (niveau 1)	Uitgangspuntentoets	Sneltoets
Oranje (niveau 2)	Visueel toetsen	Globale toets
Rood (niveau 3)	Representatief toetsen	Volledige toets

In de risicoanalyse is deze systematiek nader toegelicht. Het werken met deze systematiek blijkt niet op te leveren wat werd verwacht. Minder tijd voor 'eenvoudige' vergunningaanvragen met een lage prioritering en meer tijd voor de beoordeling van hoog geprioriteerde vergunningaanvragen. Het blijkt dat dit vooral te maken heeft met de wijze waarop functie-indeling in het toets-protocol is opgenomen. Voor 2020 hebben wij de toets matrix herzien en zodanig aanpast dat de beoordelingstijd voor hoge risico aanvragen worden vergroot en die voor eenvoudige wordt verlaagd. In bijlage 5 is deze aangepaste toetsmatrix toegevoegd.

Met betrekking tot de specialistische constructieve toets van de plannen / aanvragen met de grootste risico's gaan we bezien in hoeverre we deze voor 2020 ook kunnen uitbesteden aan de ODZOB (omgevingsdienst Zuidoost-Brabant). Voordeel is dan dat dit wordt uitgevoerd door een instantie die voldoet aan de hiervoor geldende criteria en er is meer garantie voor continuïteit, hiermee lopen we deels al vooruit op de Wet kwaliteitsborging bouwen zoals beschreven in hoofdstuk 2.4 van dit VTH-IV-uitvoeringsprogramma.

3.4.2. Proces optimaliseren

Gebleken is dat het in de praktijk werken volgens de afgesproken processen nog niet zo eenvoudig is. Deels heeft dat nog steeds te maken met de vele veranderingen ten gevolge van de fusie. Daarnaast is het digitaal registratiesysteem SquitXO nog niet optimaal ingericht conform de juiste processen en processtappen. Hierdoor worden soms stappen per abuis overgeslagen en/of worden de collegiale toetsen niet altijd uitgevoerd. Kortom, is het van belang om hier in 2020 veel aandacht aan te besteden. In het kader van de komst van de Omgevingswet wordt het programma SquitXO vervangen door Squit2020 wat reeds omgevingswet-proef is ingericht. Onderstaande aandachtspunten zullen worden meegenomen bij de installatie en inrichting van Squit 2020:

- opstellen en aanpassen van checklists;
- finetunen proces vergunningen (wordt gedaan ikv de Omgevingswet zie hoofdstuk 2.3);
- rol juristen meenemen in proces;
- planologische aspecten meenemen in proces;
- SquitXO verder uitrollen conform proces en checklists;
- in samenspraak met de ODBN worden conform het ROK VV niet (meer) gebruikte omgevingsvergunningen ingetrokken (in ieder geval bij veehouderijen).

3.4.3. Wet natuurbescherming

Als mogelijk sprake is van activiteiten met negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten en/of een Natura 2000-gebied, dan dient een natuurtoets deel uit te maken van de procedure bij het beoordelen van een aanvraag omgevingsvergunning. De gemeente is bevoegd om deze toets zelf te beoordelen. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten/gebieden optreden dan dient een Verklaring van geen bedenkingen Wet natuurbescherming bij de provincie aan te worden gevraagd.

De Wet natuurbescherming haakt dan aan bij de Wabo. Ingeval van aanhaking is de gemeente ook verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming biedt de mogelijkheid van een Gebiedsgerichte Aanpak Natuur, waarbij voor delen van een gemeente een gebiedsontheffing kan worden verkregen, zodat niet voor elk initiatief een aparte procedure hoeft te worden doorlopen. In 2020 gaan wij onderzoeken of een gebiedsontheffing voor Meierijstad een optie is en wat daarvan de consequenties zijn met betrekking tot (personele) capaciteit. Hierbij zal een afweging worden gemaakt om dit zelf te doen dan wel uit te besteden. Naar aanleiding daarvan wordt de Wet natuurbescherming geïmplementeerd in het vergunningenproces.

3.5. Monitoring

Om te monitoren of de in het VTH-beleidsplan 2018-2022 genoemde doelstellingen gehaald worden blijven we de volgende prestatie indicatoren volgen:

- Minimaal aantal vergunningen verleend binnen wettelijke beslistermijn:
 - o Omgevingsrecht: 95% (streefwaarde 2020 is 100)
- Aantal omgevingsvergunningen van rechtswege verleend:

- maximaal 2% van het totaal aantal vergunningen waarvoor de reguliere procedure geldt
- Na ontvangst van een informatieverzoek/klacht/melding wordt afhankelijk van de vraag binnen twee werkdagen contact opgenomen met de melder / verzoeker;
- Maximum aantal dossiers waar een dwangsom is betaald wegens niet tijdig beslissen:
 - 0
- Maximum aantal bezwaarschriften dat 'gegrond' moet worden geacht:
 - Omgevingsrecht: maximaal 2% van de ingediende bezwaarschriften;
- Bij een aanvraag omgevingsvergunning voor eenvoudige onderwerpen wordt gestimuleerd die aanvraag meteen formeel in te dienen.

We gaan in 2020 zorgen voor tussentijdse evaluaties om tijdig bij te kunnen sturen indien nodig en het bestuur hierin mee te nemen.

3.6. Capaciteit/middelen

Volgens het formatieplan voor Meierijstad is er ruimte voor drie soorten vergunningverleners:

- 3 vergunningverlener A (3 fte): bewaakt het proces, voert regie over beleidsuitvoering, levert een bijdrage aan beleidsontwikkeling en beoordeelt en behandelt complexe omgevingsvergunningaanvragen;
- 9 vergunningverlener B (6,36 fte): beoordeelt en behandelt omgevingsvergunning aanvragen en draagt vanuit de praktijk bij aan de ontwikkeling van het uitvoeringsbeleid;
- 7 vergunningverlener C (2,6 fte Wabo, 3,06 fte APV/bijz. wetten): beoordeelt en behandelt (omgevings-)vergunningaanvragen en is eerste aanspreekpunt voor informatieverzoeken.

3.7. Leges

Met betrekking tot het onderwerp leges zal het sub team ook input leveren aan een onderzoek naar de mate van fiscale kostendekkendheid van aan het omgevingsrecht gerelateerde leges (titel 2 legestarieventabel). Het werkatelier Heffen & Innen is hierin de kartrekker. Met name zal gekeken worden naar de tarieven gekoppeld aan het al dan niet gefaseerd uitvoeren van bouwplannen. Daarnaast zal ook gekeken worden naar de omvang van de nog te verkopen kavels en hoe deze kunnen worden doorgerekend in de later te bepalen leges. In 2020 zal hierover een uitgewerkt voorstel volgen mede gebaseerd op de aanstaande Omgevingswet.

4. Vergunningen Algemene plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten

4.1. Algemeen

Onder de APV en bijzondere wetten vallen de vergunningen, ontheffingen en meldingen voor evenementen, festiviteiten, standplaatsen, weekmarkten, horeca, exploitatie, kansspelautomaten, loterijen, collectes, tijdelijk gebruik gemeentegrond, verklaringen van geen bedenkingen (bijzonder gebruik van openbare wegen) en tijdelijk en uitzonderlijk gebruik door de luchtvaart. Bij het beoordelen van vergunningen, ontheffingen of meldingen worden diverse interne en externe partners bij de beoordeling van of de advisering over aanvragen betrokken. Als interne partners zijn dat de werkateliers Verkeer en Vervoer, IV/OOV, Beheer openbaar gebied, Gebiedsontwikkeling en de ODBN. Verder zijn externe partners zoals de politie, brandweer, RIEC, GHOR en de VRBN belangrijke adviseurs.

4.2. Ervaringen 2019, Verwachtingen en Resultaatafspraken 2020

Bij de toepassing van de beoordelingsstrategie voor vergunningen, ontheffingen en meldingen gelden voor het 'team APV-vergunningen' de volgende resultaatafspraken of uitgangsposities:

- Aanvragen, ontheffingen of meldingen op basis van de APV en bijzondere wetgeving worden getoetst aan het vastgestelde beleid in Meierijstad en andere relevante wet en regelgeving;
- De belangrijkste beoordelingskaders zijn gericht op het verminderen van risico's of hinder bij evenementen en andere manifestaties. Voordat vergunningen of ontheffingen worden afgegeven of meldingen worden geaccepteerd wordt een risicoanalyse uitgevoerd. Die analyse leidt tot een beoordeling of het een laag of hoog risico-evenement betreft (A, B of C evenement). Een C-evenement staat voor een hoog risico-evenement. Voor elke categorie geldt een aparte beoordelingswijze. Op C-evenementen is een uitvoerig en integraal afhandelingstraject van toepassing.
- Als vast uitgangspunt geldt dat vergunningen, ontheffingen of meldingen binnen de gestelde (wettelijke) termijnen worden beoordeeld en afgehandeld. De interne processen zijn daarop ingericht. Daarbij heeft het team bij de inrichting van het afhandelingsproces van aanvragen geanticipeerd op de invoering van de Omgevingswet. Dit houdt in dat veel energie wordt besteed aan het 'voortraject'. Dat is de fase voordat een officiële aanvraag wordt ingediend en de officiële termijn van start gaat. Maatschappelijke ontwikkelingen, opgedane ervaringen en evaluaties leiden niet zelden tot voortschrijdende inzichten. Die worden waar mogelijk vertaald naar aanpassingen in de processen voor het afhandelen van vergunningaanvragen, ontheffingen of het bevestigen van meldingen.

Het cijfermatige overzicht van ingediende meldingen en aanvragen om een evenementvergunning in 2019 ziet er als volgt uit. Dit overzicht is tevens de indicatie van het beeld dat in 2020 wordt verwacht.

De onderstaande cijfers komen uit de Squit-registratie. De buiten behandeling gelaten aanvragen en afgebroken aanvragen zijn niet meegenomen.

Soort aanvraag	2018	2019	Verwacht
Meldingen evenementen	287	281	285
Evenementenvergunningen	165	222	200
Standplaatsenvergunningen	130	49	60
Exploitatievergunningen	10	8	9
Drank- en horecavergunningen	15	30	22
Gewijzigde D&hwvergunningen	2	20	19
Kansspelautomaten	19	20	20
Loterijvergunningen	29	21	25
Collectevergunningen	39	35	35
Ontheffingen tijdelijk gebr. gem.grond	38	39	38
Verklaringen van geen bezwaar	23	42	33

Evenementen

De kader stellende nota 'Naar een duurzaam evenementenbeleid Meierijstad 2019-2022' heeft de gemeenteraad in december 2018 vastgesteld. In die nota is aandacht voor 'gezondheid' en 'milieu en omgeving'. Op basis daarvan is op 19 juni 2019 een uitvoeringsnota gemaakt. De uitvoeringsnota belicht deze zelfde thema's die ook in de kader stellende nota zijn genoemd.

Het werkatelier VTH heeft actief deelgenomen aan de samenstelling van die beide nota's. Daarbij lag de focus op onderwerpen als:

- Het verbeteren van de informatievoorziening op de website over vergunningen, ontheffingen of meldingen:
 - o Het opstellen van locatieprofielen van de belangrijkste evenementenlocaties;
 - o Registratie van gebruiksvergunningen en -meldingen;
 - o Het melden van paracommerciële activiteiten;
- Het optimaliseren van het traject van vergunningsaanvraag tot en met het toezicht en de handhaving:
 - o Sterkere regie door gemeente op het gehele traject van een evenement. Met meer aandacht voor het toezicht en de handhaving voor, tijdens en na het evenement. Bij voorbeeld kan de inhoud van klachten of bezwaarschriften aanleiding zijn voor het aanscherpen van de voorschriften aan vergunningen voor toekomstige edities.
 - o Vergunde evenementen worden bekend gemaakt. Er is dan voor burgers de mogelijkheid tot het indienen van bezwaar- en beroepschriften.
 - o Er moet een klachtenprocedure evenementen worden opgesteld, gericht op het thema 'geluidoverlast'. Bij evenementen die in het verleden geluidsklachten opleverden of bij evenementen waar klachten worden verwacht, zal vanuit VTH aan de ODBN opdracht worden gegeven vooraf 'nulmetingen' uit te voeren. Ook meet de ODBN tijdens evenementen de geluidsbelasting om vast te stellen of de vergunninghouder zich aan de geluidsnormen houdt.
 - o Grootschalige evenementen zoals Paaspop, 7th Sunday en de Mud-run, worden standaard geëvalueerd. Een evaluatie wordt multidisciplinair ingericht.

Afhankelijk van de ontvangen (maatschappelijke) signalen kunnen uiteraard ook andere evenementen aan een evaluatie worden onderworpen.

Enkele speerpunten:

-Verkeersplannen

Bij de afhandeling van vergunningaanvragen gaan vergunningverleners uit van de adviezen van de experts. Dat geldt onder ander voor de beoordeling van verkeersplannen. De praktijk laat zien dat de advisering op dat gebied meer aandacht behoeft. Het gaat daarbij niet alleen om de inhoudelijke toets maar ook de periode waarbinnen een dergelijke toets moet zijn gebeurd. Niet zelden staan vergunningverleners onder druk omdat de periode waarbinnen een vergunning moet worden afgerond niet wordt gehaald omdat adviezen van de experts niet op tijd beschikbaar zijn. Het doel is om middels een tijdschema, waarbij de gemeente de regie voert, de druk minder te doen oplopen.

-Kermis Sint-Oedenrode

Vanuit de vergunningverleners is behoefte aan duidelijkheid omtrent de vraag wat nog onder de regie over het kermisterrein valt en welke activiteiten door de lokale horeca worden georganiseerd. Het gaat dus over de uniformiteit van het al dan niet verruimen van terrassen en het organiseren van neven activiteiten tijdens de kermis. Het doel is om een plan van uitvoering te maken voor deze collectieve festiviteiten om de openbare orde beter te kunnen waarborgen en de vergunningverlening overzichtelijk te houden.

-Afdoeing van geluidsklachten evenementen

Op dit moment wordt gewerkt aan het maken van werkafspraken met de ODBN over de wijze waarop wordt omgegaan met meldingen en klachten over geluidsoverlast tijdens evenementen. Tot die tijd worden de meldingen/klachten over geluidsoverlast doorgezet naar een toezichthouder van het werkatelier VTH die deze oppakt. In 2020 gaan we een structureel sluitend systeem opzetten waarbij de klachten van burgers ook in het weekeinde professioneel worden afgehandeld.

Standplaatsen en weekmarkten

In het nieuwe standplaatsenbeleid is een nieuw wensbeeld geformuleerd waarmee ook een toetsingskader is gecreëerd op basis waarvan vanaf 2020 aanvragen voor standplaatsen worden beoordeeld.

Met de marktverordening zijn de kaders gecreëerd om markten zodanig te (her)organiseren dat de gemeentelijke belangen beschermd worden en dat de markten tegelijkertijd aantrekkelijk blijven voor zowel consumenten als marktkoopliden en dat er een divers aanbod is dat van goede kwaliteit is. Ten tweede heeft deze verordening tot doel dit alles op een overzichtelijke en duidelijke manier te regelen, ontdaan van overbodige regels en administratieve lasten.

Drank en Horeca

In 2019 is het nieuwe horecabeleid voor de gemeente Meierijstad opgesteld. Dit heeft onder andere geleid tot aanpassing van de sluitingstijden voor paracommerciële rechtspersonen in de Algemene Plaatselijke Verordening Meierijstad. Het proces voor afhandeling van de bijbehorende ontheffingen/meldingen wordt in 2020 nader uitgewerkt.

Voor 2020 zijn de volgende resultaatafspraken gemaakt:

- VTH gaat aan de slag met de actualisering van de geldende vergunningen om er in ieder geval voor te zorgen dat de juiste leidinggevendenden in de vergunning staan vermeld;
- VTH gaat aan de slag met het verbeteren van de informatievoorziening op de website waarbij wordt gelet op het borgen van kwaliteit en professionaliteit;
- VTH gaat aan de slag met het verder verbeteren van het controleproces op inrichtingseisen door toezichthouders.

4.3. Monitoring

Om vast te stellen of de resultaatafspraken kunnen worden gerealiseerd, gebruikt het werkatelier VTH dezelfde prestatie-indicatoren als genoemd in hoofdstuk 2 paragraaf 5. Daarnaast zal vanuit VTH gedurende de uitvoering tijdig aan de beleidsmakers terugkoppeling worden gegeven over eventuele te verbeteren onderdelen in het uitvoeringstraject.

4.4. Capaciteit/middelen

In 2020 zullen de vele aanvragen voor evenementen en wijzigingen in horecaverunningen blijvend aandacht opeisen. In dat opzicht sluit het team 'APV/bijzondere wetten' kort met andere ateliers.

De formatie van het team 'APV/bijzondere wetten' ziet er in cijfers als volgt uit:

3,06 fte vergunningverlener C, onderverdeeld in:

- 1 x 1 fte,
- 1 x 0,5 fte;
- 1 x 0,89 fte en
- 1 x 0,67 fte.

5. Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht

5.1. Algemeen

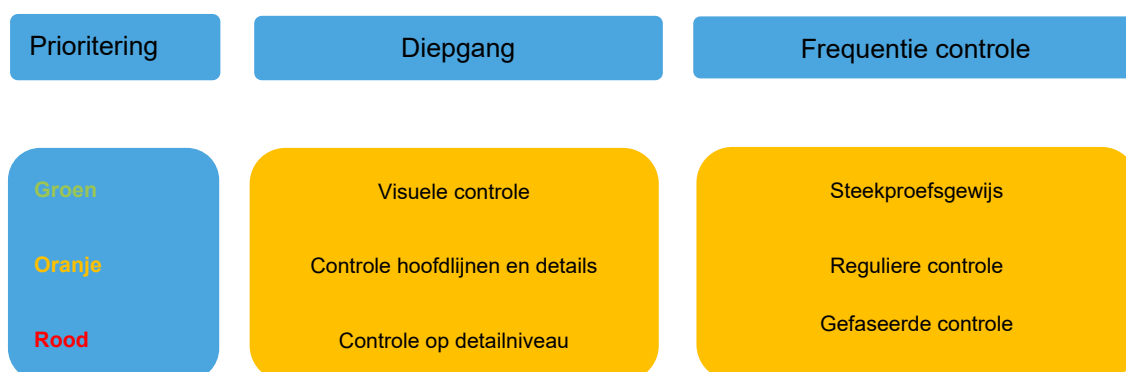
Toezicht en handhaving is nooit een doel op zich, maar altijd gericht op het bereiken van de naleving van wet- en regelgeving door burgers en bedrijven. Door toezicht en handhaving wordt

voorkomen dat door overtreding van een wettelijk voorschrift een gevaarlijke en/of ongewenste situatie ontstaat of voortduurt. Daarnaast heeft toezicht houden en slagvaardig handhaven ook een preventieve werking; aan de samenleving wordt duidelijk gemaakt dat de overheid de naleving van regels controleert en waar nodig daadkrachtig optreedt. Het maken van keuzes in de uitvoering van het toezicht en handhaving is mede gebaseerd op een inschatting van veiligheids- en gezondheidsrisico's voor burgers in Meierijstad. Toezicht en handhaving wordt gericht op die aspecten waar de risico's het grootst zijn en het naleefgedrag laag is. In het VTH-beleidsplan 2018-2022 zijn deze keuzes gemaakt op basis van een uitgevoerde omgevings- en risicoanalyse. De prioriteiten die hieruit voortvloeien gelden zowel voor vergunningverlening als voor toezicht en handhaving binnen de fysieke leefomgeving.

5.2. Omgevings- en risicoanalyse

Een groot aantal van de toezichttaken valt onder het omgevingsrecht (bouwen, gebruik, slopen en milieu). In het uitvoeringsprogramma wordt in kaart gebracht hoeveel en welke controles er in ieder geval worden uitgevoerd ingedeeld naar de mate van prioritering en diepgang. Een belangrijk deel van de werkvoorraad voor toezicht en handhaving volgt uit de productie van vergunningen, zie hiervoor de verwachtingstabel opgenomen in het vorige hoofdstuk 3.3 vergunningen.

In de omgevings- en risicoanalyse zijn lage, gemiddelde en hoge risico's benoemd. Hieraan zijn kleuren verbonden die de diepgang en de frequentie van de controle aangeven. In het volgende schema wordt de diepgang en de frequentie van de controles op basis van die nalevingsstrategie nader aangeduid.

In bijlage 2B van het VTH-beleidsplan 2018-2022 is het overzicht opgenomen met de resultaten van de risicoanalyse waarop de nalevingsstrategie is gebaseerd. Voor de fases (ver)bouwen, gebruiken en slopen zijn de 58 activiteiten (x-as) met de daaraan (voor zover van toepassing) gekoppelde taken (y-as) opgenomen. Hierbij is de volgorde bepaald door de hoogte van prioritering (van rood/hoog naar groen/laag).

De omgevings- en risicoanalyse is het uitgangspunt van Meierijstad, maar is geen vaststaand gegeven.

Bij het bepalen van de prioriteiten wordt ook altijd gekeken naar de impact van de overtreding op de omgeving. Indien de impact in een concreet geval, bijvoorbeeld in het geval van strijdig gebruik van een bouwwerk, voor de omgeving niet groot is, kan, in afwijking van het beleid, besloten worden dat er geen sprake is van een hoge prioriteit. Omgekeerd kan het ook

voorkomen dat een activiteit met een lagere prioriteit, een hoge(re) prioriteit krijgt. Een afwijking van het beleid dient altijd gemotiveerd te worden.

Bij de uitvoering van de activiteiten wordt de eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid van burgers en bedrijven gestimuleerd bij het oplossen van vraagstukken. Als dit niet leidt tot het gewenste resultaat zal in voorkomende gevallen handhaving volgen. In geval van vergunningplichtige activiteiten is dit aan de orde wanneer tijdens controles wordt geconstateerd dat niet conform de verleende of zonder vergunningen wordt gewerkt. De toezichthouders proberen zoveel mogelijk afwijkingen met vergunningen direct met de vergunninghouder op te lossen. Lukt dit niet, dan volgt waar mogelijk vaak eerst een waarschuwing. Als dit ook niet tot een oplossing leidt wordt veelal besloten tot bestuursrechtelijk handhaving waarbij afstemming plaatsvindt met juristen. Daarnaast vindt handhaving plaats naar aanleiding van geplande toezichtacties of bij de afhandeling van klachten en meldingen dan wel ingediende verzoeken om handhavend op te treden. Uitgangspunt hierbij is de Landelijke Handhavingsstrategie en de omgevings- en risicoanalyse zoals die in Meerijstad worden toegepast. In de Landelijke Handhavingsstrategie wordt aan de hand van de geschonden norm en het (on)bewust handelen van de overtreder bepaald op welke manier de handhaving wordt ingezet.

De werkzaamheden in de fysieke leefomgeving zijn niet altijd te plannen. Het is noodzakelijk om flexibel te kunnen schuiven binnen het programma. Dit betekent, dat indien zich specifieke zaken voordoen die acuut aandacht vragen, hierop direct kan worden ingezet.

5.3. Ervaringen 2019

De ervaring uit 2019 is dat toezicht en handhaving steeds meer tijd moet besteden aan het oplossen van problemen tijdens of na de bouw die met een vooroverleg voorkomen hadden kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan het inrichten van een bouwplaats waarbij een heg moet worden verwijderd of een steiger op de openbare weg moet worden geplaatst. Er komen veel klachten over verkeersonveilige situaties en moeten er zaken (verkeersborden plaatsen) achteraf geregeld worden. Een ander voorbeeld is het opleveren van een terrein na de bouw indien er gebruik wordt gemaakt van openbaar gebied voor opslag van materiaal. Na de bouw is de aannemer verdwenen en blijft er materiaal achter en vernield openbaar groen. Met de komst van de Omgevingswet zal voordat een omgevingsvergunning voor een bouwproject wordt verleend, geïnventariseerd moeten worden welke problemen zich voor kunnen doen in de realisatiefase. Wanneer dit tijdig in beeld is kunnen er afspraken worden gemaakt om een bouwproject zo goed mogelijk te kunnen laten verlopen. Het is mede daarom dan ook van belang om toezichthouders te betrekken bij de vooroverleggen en dus aansluiten bij de nog in te richten omgevingstafel.

Ten slotte hebben de toezichthouders een aantal knelpunten ervaren rondom de afgesloten anterieure overeenkomsten. Voor aangewezen bouwplannen waarvoor een wijziging van het planologische regime is vereist, kunnen afspraken worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Sommige gemaakte afspraken kunnen achteraf niet worden gecontroleerd of zijn in strijd met overige wet- en regelgeving. Bij de implementatie van de Omgevingswet is dit een punt waar de aandacht op zal worden gevestigd.

5.4. Verwachtingen 2020

5.4.1. Omgevingsvergunningen

De belangrijkste taak voor de toezichthouders zal bestaan uit het houden van toezicht bij nieuwbouw- en verbouwactiviteiten, naar aanleiding van verleende omgevingsvergunningen (bouwen).

In 2020 zullen er minder wapeningscontroles plaatsvinden bij particuliere bouwprojecten. Naar aanleiding van de uitgevoerde controles in 2019 is gebleken dat burgers hun eigen verantwoordelijkheid nemen zoals vastgelegd in de omgevingsvergunning. De wapening bij particuliere bouwprojecten zullen steekproefsgewijs gecontroleerd worden. Hierdoor zal 1/3 van de opgenomen controles in het uitvoeringsprogramma komen te vervallen. Grote bouwprojecten van bijvoorbeeld de woningbouw, worden conform het VTH-beleid gemiddeld drie keer gecontroleerd. Dit geldt ook voor utiliteitsbouw en andere gebouwen (bijvoorbeeld industrie, scholen, gemeenschapshuizen en hoogbouw) waarbij een mogelijk risico aanwezig is zoals bedoeld in het VTH-beleid. Bewoners en gebruikers van deze complexen hebben geen invloed op het bouwproces en dienen voor gebreken in de uitvoering beschermd te worden. Daarnaast zullen controles brandveiligheid worden uitgevoerd bij industriële panden (opslag) en bij middelbaar onderwijs omdat deze panden buiten de risicobenadering van de brandweer vallen en deze activiteit hoger scoort qua prioritering.

Als laatste zal het toezicht de komende periode ook gerelateerd zijn aan de ontwikkelingen in de agrarische sector.

5.4.2. Wet “Kwaliteitsborging voor het Bouwen”

Deze wet zorgt voor een verandering van taken zoals reeds beschreven in hoofdstuk 2 algemene ontwikkelingen. De toetsing van de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht daarop gaat over van (gemeentelijke) toezichthouders naar “private kwaliteitsborgers”. De wet treedt stapsgewijs in werking maar geldt al vanaf 1 januari 2021 voor bouwwerken in de laagste risicoklasse zoals grondgebonden woningen en eenvoudige bedrijfspanden van maximaal 2 bouwlagen. De wet zorgt ervoor dat een aantal taken van de gemeente overgaan naar een private partij zoals de technische toetsing aan en het toezicht op het Bouwbesluit 2012. In 2020 zullen wij bezien wat dit betekent voor de werkzaamheden binnen toezicht en handhaving en VTH in zijn totaliteit.

5.4.3. Illegale activiteiten

De toezichthouders lopen tijdens controles ook aan tegen illegale (bouw)activiteiten en gebruik van gronden/objecten in strijd met het bestemmingsplan. Zij bepalen dan zelf op grond van de omgevings- en risicoanalyse of de geconstateerde overtredingen prioriteit dienen te krijgen en overgedragen dienen te worden aan een juridisch medewerker, conform het opgestelde werkproces. In het reguliere overleg van de toezichthouders worden casussen besproken om zodoende interpretatieverschillen weg te nemen. In 2020 zal onderzocht worden of prioriteiten moeten worden bijgesteld voor met name het buitengebied. De verwachting is dat steeds meer agrarische bedrijven gaan stoppen waardoor leegstand (vrijkomende agrarische bebouwing) zal ontstaan.

Illegale situaties (zoals versterking, verpaupering, illegale bedrijvigheid en illegale sloop i.v.m. asbest) liggen op de loer en moeten worden voorkomen waardoor meer controles in het buitengebied nodig zullen zijn. In het project Vitaal Buitengebied wordt dit integraal opgepakt.

Nieuw onderwerp voor toezicht en handhaving is illegale (thuis)prostitutie. In 2019 zijn er een aantal gevallen bekend geworden van illegale (thuis)prostitutie. Onder illegale prostitutie vallen

de vormen van prostitutie die volgens de APV verplicht een vergunning zouden moeten hebben, maar die niet hebben. Daarnaast is het vaak in strijd met het bestemmingsplan. De controles werden uitgevoerd door het prostitutie controle team van de politie die actief op zoek gaan naar advertenties en afspraken maken met sekswerkers om te controleren of aan de vergunningplicht is voldaan.

Het prostitutieteam stuurt een bestuurlijke rapportage naar het werkatelier IV/OOV en zij beoordelen of het werkatelier VTH handhavend dient op te treden. De afgelopen jaren was het bestuurlijk toezicht op de prostitutiesector gemandateerd aan de politie. De politie heeft aangegeven hiermee te gaan stoppen en zal het toezicht (het is nog niet duidelijk hoe en wanneer dit zal gebeuren) door de gemeente worden uitgevoerd. Omdat er steeds meer zaken aan het licht komen, zal met de werkateliers IV/OOV en VTH in 2020 een werkproces worden opgezet om illegaal thuiswerk aan te pakken. Hierbij zullen we tevens bezien hoe deze 'nieuwe' taak geprioriteerd moet worden.

5.4.4. Thema weken / projecten in 2020

In zogenaamde themaweken zal een onderwerp worden opgepakt dat integraal kan worden benaderd; ondermijning is er daar een van. Ondermijning heeft een hoge bestuurlijke prioriteit en is een van de speerpunten in het VTH-beleidsplan en kan gerelateerd zijn aan vele VTH-taken. In 2020 krijgt ondermijning weer de volle aandacht met name in relatie tot (illegale) huisvesting van arbeidsmigranten. Voor dit onderwerp valt een intensivering van integrale controles te verwachten. In samenwerking met bijvoorbeeld de politie, brandweer en de ODBN worden gezamenlijk controles uitgevoerd. Het werkatelier IV/OOV heeft hierin de leidende rol om de betreffende thema's zo breed en integraal mogelijk te kunnen benaderen (zie ook hoofdstuk 1 waarin dit nader is toegelicht). In het kader van ondermijning staan voor 2020 de volgende thema's op de rol:

- Huisvesting arbeidsmigranten (strijd bestemmingsplan en (brand)veiligheidsaspecten);
- Leegstaande panden zoals vrijkomende agrarische bebouwing;
- Afhankelijk van de vaststelling van de gebiedsvisie voor het gebied de Molenheide, zal gestart worden met de handhaving van illegale bedrijfsmatige activiteiten en de illegale huisvesting van arbeidsmigranten op resort de Molenheide.

5.4.5. Voorbereiding Omgevingswet

In onze eerdere VTH-plannen hebben we al verteld dat de invloed van deze nieuwe wet enorm groot is op onze werkzaamheden. Maar tot nu toe was de wet nog niet op alle onderdelen duidelijk uitgewerkt. Intussen zijn de meeste onderdelen van de wet wel uitgewerkt en kunnen wij in beeld gaan brengen wat wij moeten veranderen binnen het werkatelier.

De op te stellen omgevingsverordening en het omgevingsplan zullen consequenties hebben voor toezicht en handhaving. De komende jaren zullen we gaan ontdekken wat het verruimen van de regels voor Meierijstad gaat betekenen en waar we als gemeente gaan loslaten en waar we juist gaan handhaven om doelstellingen te behalen. Daarnaast gaan we in 2020 verder met het aanpassen van de huidige werkprocessen aan de Omgevingswet, zoals reeds in hoofdstuk 2 onder algemene ontwikkelingen nader is toegelicht.

5.5. Klachten en meldingen

Het werkatelier VTH wordt veel geconfronteerd met klachten en meldingen. Veelal gaat dit over zaken die volgens het VTH-beleid een lage prioriteit hebben. Deze klachten en meldingen hebben ook relatief vaak betrekking op een conflict tussen bewoners. Toezicht op en handhaving van dit soort onderwerpen gaat ten koste van zaken die wel een hoge prioriteit hebben. Het doel hierbij is om zaken zoveel mogelijk buiten op te lossen om lange juridische trajecten te voorkomen die vaak niet tot het gewenste resultaat leiden. Er is daarom voor gekozen om in een eerder stadium een schifting te maken op basis van prioritering. Dat betekent dat pas een controle ter plaatse wordt uitgevoerd indien het een mogelijke overtreding met een gemiddelde of hoge prioriteit betreft. De indiener van de klacht of melding ontvangt bericht van de wijze van behandeling en wordt verder niet actief op de hoogte gehouden.

Bij een telefonische melding wordt deze werkwijze telefonisch toegelicht, bij een klacht per e-mail ontvangt de melder een e-mail en bij een schriftelijke reactie volgt een brief met dezelfde strekking. Indien onduidelijk is waar de klacht / melding specifiek over gaat dan wordt telefonisch contact gezocht. De reactietermijnen uit het VTH-beleidsplan zijn daarbij leidend.

Procesmatig ziet dat er als volgt uit:

1. Prioriteit van melding / klacht wordt beoordeeld op basis van het VTH-beleidsplan;
2. Bij onduidelijkheden wordt telefonisch contact opgenomen met de melder;
3. De melding wordt afgedaan via het communicatiekanaal dat de melder heeft gebruikt;
4. Bij een melding met een hoge of gemiddelde prioriteit voert een toezichthouder een controle uit en wordt zo nodig het handhavingstraject gestart conform het VTH-beleidsplan;
5. Bij een lage prioriteit wordt de zaak geparkeerd en wordt deze pas opgepakt zodra de werkvoorraad het toe laat dan wel er een projectmatige aanpak wordt vastgesteld met een tijdspad, projectresultaat en bijbehorende financiering.

5.6. Resultaatafspraken 2020

In het VTH-beleidsplan zijn reeds doelstellingen geformuleerd waar we gedurende de beleidsperiode aan gaan werken. In het verlengde daarvan zijn de volgende resultaatafspraken geformuleerd:

- Het creëren van integraliteit in het (samen)werken volgens de omgevings- en risicoanalyse met interne en externe partners;
- Integraal en dus slimmer handhaven;
- Gebiedsgericht toezicht houden;
- Het proces optimaliseren.

5.6.1. Integraal (samen)werken met interne en externe partners

Uit de eerste ervaringen met het risicogericht houden van toezicht en handhaven is gebleken dat er behoefte is aan meer eenduidigheid bij het interpreteren van de omgevings- en risicoanalyse. Volgens de omgevings- en risicoanalyse hebben veiligheids- en gezondheidsaspecten een hoge prioriteit. De lijn die gevolgd wordt, is dat indien het vermoeden bestaat dat er bijvoorbeeld illegaal gebouwd gaat worden (constatering van voorbereidende werkzaamheden) of strijdig gebruik plaatsvindt waaraan een hoog risico is verbonden, direct

handhavend zal worden opgetreden om te voorkomen dat een bouwwerk volledig wordt gebouwd.

Van de professionele toezichthouders mag worden verwacht dat zij een juiste risico-inschatting maken en handelen volgens het opgestelde VTH-beleid.

In 2020 zal verder gewerkt worden aan een integrale afstemming van de omgevings- en risicoanalyse zodat het VTH-beleid breed wordt gedeeld. Met name voor het project 'Vitaal buitengebied' zal onderzocht worden hoeveel en welke inzet nodig is van de toezichthouders en welke thema's (vrijkomende agrarische bebouwing, strijdig gebruik van gronden en bouwwerken, illegale bebouwing) worden aangepakt op basis van de omgevings- en risicoanalyse. De behoefte in het buitengebied wordt anders en er zal een visie op moeten worden gesteld waarin het behouden van kwaliteit in het buitengebied centraal staat. In de lijn van de Omgevingswet zal Meierijstad veranderen in een 'ja, mits'-houding ten opzichte van nieuwe initiatieven.

5.6.2. Integraal en dus slimmer handhaven

Met betrekking tot het integraal werken zal steeds meer in samenspraak en samenwerking met de verschillende partners het toezicht worden afgestemd. Op die manier wordt de bij de verschillende partners aanwezige kennis op de meest efficiënte manier ingezet en wordt voorkomen dat men onafhankelijk van elkaar dezelfde constatering doet. Steeds meer zal het toezicht worden ingericht door indien mogelijk te controleren voor elkaar, achter elkaar of met elkaar. Vandaar dat de ODBN, de brandweer (veiligheidsregio), politie en gemeente elkaars uitvoeringsprogramma's uitwisselen en hierover met elkaar het gesprek aangaan om tot adequaat integraal 'slim' toezicht te komen. In 2019 is de toenadering met ketenpartners steeds meer gezocht en voor 2020 worden er gezamenlijke handhavingsacties (met name voor de illegale huisvesting van arbeidsmigranten) gepland.

5.6.3. Gebiedsgericht toezicht houden

De primaire verantwoordelijkheid voor de naleving van wet- en regelgeving ligt bij de burger en bedrijven. Het gemeentelijk toezicht is niet bedoeld om die verantwoordelijkheid over te nemen maar om na te gaan hoe met die verantwoordelijkheid wordt omgegaan. Het gebiedsgericht toezicht gaat over het houden van toezicht gerelateerd aan geografische gebieden. De onderwerpen die van belang zijn voor het toezicht op 'bouwen en wonen' zijn (strijdig)gebruik en illegaal oprichten/veranderen van bouwwerken en (openbare) gronden. In de lijn van de Omgevingswet wordt in samenspraak met burgers en bedrijven gezocht naar oplossingen en worden zij gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Problemen worden zoveel mogelijk buiten opgelost in plaats van het werk mee naar binnen te nemen. Uiteraard zal ook worden ingegrepen indien de situatie daar aanleiding toe geeft conform de omgevings- en risicoanalyse. De toezichthouders handelen naar de geest van de wet met het doel om te zorgen voor een fijne en veilige leefomgeving voor de burgers en bedrijven van Meierijstad.

In 2020 is het streven om meer naar buiten te gaan om te weten wat er speelt. Hier is ook meer ruimte voor omdat de toezichthouders eind 2019 administratieve ondersteuning hebben gekregen.

5.6.4. Het proces optimaliseren

Op organisatorisch vlak zal 2020 in het teken staan van het stroomlijnen en optimaliseren van de werkprocessen onder de Omgevingswet en de vertaling hiervan in het zaakstelsel (SquitXO). SquitXo wordt opgevolgd door Squit2020 omdat deze versie aansluit op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

5.7. Monitoring

Om te weten welk effect het VTH-beleidsplan heeft en om te bepalen of doelstellingen worden behaald dan wel relevant zijn voor bijsturing, is het belangrijk om de resultaten en het aantal controles inzichtelijk te hebben. Een van de doelstellingen voor 2020 is het op orde hebben van de (werk)processen waarbij monitoring plaats zal gaan vinden van een juiste registratie en afhandeling van klachten, meldingen, controles en bijbehorende activiteiten door de medewerkers in Squit2020. Om er voor te zorgen dat alle medewerkers met Squit2020 kunnen werken, moet er aandacht zijn en blijven voor goede instructies en toegankelijkheid voor alle betrokken medewerkers. Uiteindelijk zal dat ertoe leiden dat we onze nog verder in te richten dashboards zo actueel mogelijk blijven.

De kwaliteit van controlerapporten, eerste brieven en (concept) handhavingsbeschikkingen heeft voortdurend aandacht. Het kwaliteitsniveau op zowel juridisch als op procedureel vlak ligt vast in het werkproces toezicht en handhaving zoals opgenomen in het VTH-processen handboek.

5.7.1. Prestatie-indicatoren

Om te monitoren of de in het VTH-beleidsplan 2018-2022 genoemde doelstellingen gehaald worden blijven we de volgende prestatie indicatoren volgen:

- Na ontvangst van een klacht / melding / verzoek om handhaving wordt uiterlijk:
 - o binnen twee werkdagen contact opgenomen met de melder / verzoeker;
- Maximum aantal dossiers waarin een dwangsom is betaald wegens niet tijdig beslissen op een verzoek om handhaving:
 - o 0;
- Maximum aantal bezwaarschriften tegen handhavingsbesluiten dat 'gegrond' moet worden geacht:
 - o Omgevingsrecht: maximaal 2% van de ingediende bezwaarschriften;
- Minimaal 2 keer per jaar vind een thema week handhaving plaats.

5.8. Capaciteit/middelen

Volgens het formatieplan voor Meierijstad is er ruimte voor drie soorten handhavers:

- 2 handhavers A (2 fte): heeft naast het uitvoeren van complexe / specialistische controles en behandelen van klachten en meldingen een coördinerende / regisserende en/of specialistische rol in het proces van toezicht en handhaving;
- 3 handhavers B (3 fte): zijn voornamelijk belast met de reguliere specialistische controles en het behandelen van klachten en meldingen;
- 3 handhavers C (2,5 fte): zijn voornamelijk belast met reguliere minder complexe controles (waaronder evenementen) en het behandelen van klachten en meldingen.

6. Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (Boa's)

6.1. Algemeen

De buitengewoon opsporingsambtenaren (verder boa's) zorgen voor het preventief toezicht op, -en indien nodig-, de strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving van overtredingen in de openbare ruimte. Hierbij kan gedacht worden overtredingen van de Wegenverkeerswet, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de Drank- en horecawet. De controles op bovenstaande wetten worden vooral uitgevoerd naar aanleiding van meldingen en/of klachten.

6.2. Ervaringen 2019, Verwachtingen en Resultaatafspraken 2020

Gemeente Meierijstad kent 6 wijk-Boa's en 1 Boa-coördinator. In 2019 was deze capaciteit volledig beschikbaar. Naast de genoemde reguliere werkzaamheden van de boa's werd er in 2019 verder gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen zoals opgenomen in het VTH-beleidsplan. Deze doelstellingen zijn vertaald naar de volgende resultaatafspraken:

- Boa's werken meer wijkgericht;
- Boa's zijn meer zichtbaar;
- Samenwerking met politie wordt versterkt.

Per resultaatafspraak is aangegeven welke resultaten zijn behaald. Daarnaast wordt beschreven hoe hier in 2020 verder aandacht aan wordt besteed.

Boa's werken meer wijkgericht

Het boa-team van Meierijstad heeft sinds 2018 aansluiting gezocht bij de wijkindeling van de politie. De wijk-boa is een eerste aanspreekpunt voor inwoners bij overlast. Jeugdoverlast en vandalisme is benoemd in het integraal veiligheidsplan en is daarom een speerpunt.

Daarnaast ontvangen boa's steeds meer meldingen uit de wijken.

Afgehandelde meldingen	2018	2019
Parkeerovertredingen	697	1056
Overige meldingen	571	803
Verkeersovertredingen	226	455
Fietsen	167	386
Horeca en evenementen	70	278
Overlast honden	218	269
Dumping afval	178	255
Overlast vuurwerk	19	58
Jeugd gerelateerde zaken	64	28
Dumping gevaarlijk afval en asbest	70	25
Vandalisme	29	21
Drugsafval		12
	2309	3646

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het aantal meldingen in 2019 met 158% is gestegen ten opzichte van 2018.

Ondanks de stijging van het aantal meldingen is de ambitie om in 2020 de tijd die wordt besteedt aan het adequaat afhandelen van meldingen (bestuurlijke prioriteit), terug te brengen naar de helft (circa 4000 uren). Om deze explosieve groei van het aantal meldingen goed te kunnen verwerken, ontvangt het boa-team in 2020 enkele uren per week administratieve ondersteuning. Deze ondersteuning is erop gericht om de binnengekomen meldingen te prioriteren conform de risicoanalyse uit het VTH beleid 2018-2022. Op deze wijze kan de aandacht voornamelijk, maar niet uitsluitend worden gericht op de hoog geprioriteerde meldingen. Meldingen, zoals overlast van honden en klachten over afval, zullen niet direct worden opgepakt omdat deze meldingen laag zijn geprioriteerd en er zelden overtredingen op heterdaad worden aangetroffen. Dit zal gecommuniceerd worden naar de andere werkateliers, buurtadviseurs, wijkbewoners en de klagers zelf. Er kan aandacht voor worden gevraagd via de website van gemeente Meierijstad of in de stadskrant (communicatiecampagne). In 2020 zal bekeken worden of bovengenoemde specifieke 'kleine ergernissen' thematisch kunnen worden opgepakt. Verder zal in 2020 onderzocht worden welke andere laag geprioriteerde meldingen op dezelfde wijze afgehandeld kunnen worden.

Een kwart van de tijd (circa 2000 uren) wordt besteedt aan verkeersovertredingen, zoals parkeercontroles, handelen in strijd gesloten verklaring, controles bij scholen en zichtbaarheid in de centra van de grote kernen. Deze taken komen uiteraard ook voort uit de risicoanalyse en bestuurlijke prioritering. Gezien het groot aantal scholen, drie grote kernen en het grote gebied is dit met 2000 uren eveneens ambitieus te noemen.

En het laatste kwart (circa 2000 uren) van de boa-tijd gaat naar de overige taken, zoals jeugdoverlast, vandalisme, vuurwerkoverlast, leeftijdsgrenzeninspecties DHW en toezicht bij evenementen. Ook deze taken komen voort uit de risicoanalyse en bestuurlijke prioritering. Gezien de beschikbare tijd, zal het aantal leeftijdsgrenzen inspecties beperkt zijn. We kunnen ook niet bij alle evenementen aanwezig zijn en de jeugd gerelateerde overlast zal voornamelijk tijdens reguliere diensten uitgevoerd worden. Indien de taak dit vraagt worden deze werkzaamheden, incidenteel buiten het dagvenster uitgevoerd.

Deze urenverdeling waarop de boa's in 2020, bij een ongewijzigde capaciteit, invulling zullen geven aan de taken zijn verwoord in het door de boa's opgestelde werkrooster en in de VTH-urenmatrix.

Boa's zijn meer zichtbaar

Zichtbaarheid van de boa's wordt genoemd in de mijlpalen van Meierijstad. In 2019 zijn het aantal controles op parkeer- en stilstaan-verboden bij scholen uitgebreid. Ook is er meer tijd besteed aan surveillance in de centra van de grote kernen. Door de afname van het aantal jeugd gerelateerde meldingen is de inzet hierop niet vermeerderd. Ook de tijdsinvestering op het toezicht bij evenementen is gelijk gebleven. De tijdsbesteding aan parkeercontroles is hetzelfde gebleven. Tijdens deze controles zijn er meer proces verbalen en waarschuwingen geschreven als in 2018. Mogelijk komt dit omdat in 2019 bijna de volledige boa-capaciteit beschikbaar was. In 2018 was er gedurende lange tijd sprake van vacatures en ziekteverlof.

Aantallen proces verbalen en waarschuwingen	2018	2019
Proces verbalen	441	1061
Waarschuwingen	216	488

Alcoholgebruik door minderjarigen is een belangrijk aspect uit de bestuurlijke prioritering. Conform het preventie- en handavingsplan alcohol lag de focus in 2019 op leeftijdsgrenzen inspecties bij para commerciële horeca. De controles waren gericht tegen verstrekkers van alcoholhoudende drank. In 2019 zijn 8 horecabedrijven gecontroleerd en daarvan waren 5 bedrijven in overtreding. In 2020 zal de focus voornamelijk op leeftijdsgrenzen inspecties bij evenementen liggen. Daarnaast kunnen de overtreders uit 2019 een hercontrole verwachten. Daarbij wordt nagenoeg dezelfde methode gebruikt als in 2019. Jonge boa's zullen de aankoop pogingen doen van alcoholhoudende drank. Om meerdere controles achter elkaar uit te kunnen voeren, maar ook om de jonge boa uit beeld te houden, zullen de oudere boa's het verhoor uitvoeren en de proces-verbaal van verhoor opmaken. Het doel is om door middel van het opleggen van boetes (in 2019 waren dit nog waarschuwingen) een duidelijk signaal af te geven aan verstrekkers van alcoholhoudende dranken. Door deze methode kan met weinig uren een maximaal resultaat worden behaald. In het najaar van 2020 gaan 2 nieuwe stagiaires van de opleiding Handhaver, Toezicht en Veiligheid van start. In overleg met de school is afgesproken om deze stagiaires eveneens in te zetten bij de leeftijdsgrenzen inspecties. Zoals staat beschreven in het 'preventie- en handavingsplan alcohol' zal dit onderwerp in 2020 integraal benaderd worden; er wordt niet alleen ingezet op de handhaving achteraf maar ook op preventieve maatregelen waarvan communicatie een belangrijk onderdeel is.

Samenwerking met politie wordt versterkt

Om uitvoering te geven aan deze doelstelling is een plan van aanpak opgesteld en is gewerkt aan een praktische invulling. Er zijn verschillende samenwerkingsafspraken beschreven met daarbij de verschillende rollen / taken van boa's en politie. Hierbij wordt een nadere invulling gegeven aan de door de politie in september 2016 opgestelde handreiking "samenwerkingsmodel politie Oost Brabant en boa's" (23-09-2016). Tevens is gebruik gemaakt van de eind 2018 opgestelde verkenning door de politie over samenwerking met boa's "boa en politie, niet naast elkaar maar met elkaar" (versie 3.0 december 2018). De boa's hebben in 2019 vooral met de wijkagenten samengewerkt bij de wijkgerichte aanpak. In 2020 is het de bedoeling om samen met de politie de thema's jeugdoverlast, vandalisme, vuurwerkoverlast, leeftijdsgrenzeninspecties en toezicht bij evenementen op te pakken. De samenwerking levert op dat politie en boa's met de juiste taken bezig kunnen zijn. Daarnaast levert het op dat politie en boa's elkaar kunnen versterken. Elkaar van informatie voorzien is tevens een belangrijk doelstelling. Het plan kan volledig ontwikkeld worden zodra politie en boa's vanuit hetzelfde gebouw kunnen opereren.

6.3. Capaciteit / middelen

Volgens het formatieplan voor Meierijstad is er ruimte voor twee soorten Boa's:

- 1 fte Handhaver B;
- 6 fte handhaver D.

In bepaalde situatie kunnen boa's een verdachte aanhouden. Met de huidige geweldsbevoegdheid kunnen boa's, bij een niet mee werkende verdachte door middel van een polsklem of armoverstrekking de verdachte onder controle brengen en houden. Vervolgens moet op de politie worden gewacht om de verdachte over te dragen. De politie heeft steeds minder capaciteit. Daardoor kan het zijn dat lang gewacht moet worden op de politie.

Dat is geen wenselijke situatie. Het gebruik van transportboeien zou de aanhouding vooral voor de verdachte minder vervelend maken en de boa's hebben hun handen vrij. Dat kan van belang zijn als een aanhouding moet worden verricht met veel publiek in de omgeving. In 2020 zal worden onderzocht of voor dit middel draagvlak is bij bestuur, politie en direct toezichthouders.

7. Overzicht bijlagen

1. Bestuurlijke doelen begroting 2020
2. Bestuurlijke prioritering 2020
3. Aangepaste toetsmatrix VTH 2020
4. ODBN werkprogramma gemeenten 2020